

C. Avrupa
Atom Enerjisi
Topluluğunu Kuran
Antlaşma

I - ANTLAŞMA METNİ

MAJESTELERİ BELÇİKA KRALI, FEDERAL ALMANYA CUMHURBAŞKANI, FRANSA CUMHURBAŞKANI, İTALYA CUMHURBAŞKANI, ALTES RUAYAL LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜŞESİ, MAJESTELERİ HOLLANDA KRALİÇESİ,

Nükleer enerjinin, üretimin geliştirilmesi ve yenilenmesini sağlayacak temel kaynağı teşkil ettiğinin ve barış çabalarının ilerlemesine imkan vereceğinin **BİLİNCİNDE OLARAK**,

Ülkelerinin yaratıcı kapasitelerine uygun başarı fırsatlarını, yalnızca, gecikmeksizin girişilecek ortak çabaların sunacağına **İNANARAK**,

Çok büyük miktarda enerji kaynağı oluşturan tekniklerin modernleştirilmesini sağlayan ve halklarının refahına katkıda bulunacak diğer birçok uygulamaya imkan veren güçlü bir nükleer endüstrinin gelişme şartlarını yaratmaya **KARARLI OLARAK**,

Halkların yaşam ve sağlığına yönelik tehlikeleri giderecek güvenlik şartlarını oluşturmak **İSTEĞİYLE**,

Diğer ülkeleri kendi çalışmalarına ortak etmek ve atom enerjisinin barışçı gelişimini amaçlayan uluslararası örgütlerle işbirliği yapmak **ARZUSUYLA**,

Bir Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu kurmaya karar vermişler ve bu amaçla,

MAJESTELERİ BELÇİKA KRALI:

Dışişleri Bakanı Bay Paul-Henri SPAAK'ı,
Ekonomik İşler Bakanlığı Genel Sekreteri, Hükümetlerarası
Konferans nezdinde Belçika Heyeti Başkanı Baron J.Ch. SNOY
ET D'OPPUERS'i;

FEDERAL ALMANYA CUMHURBAŞKANI:

Federal Şansölye Dr.Konrad ADENAUER'ı,
Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Prof.Dr.Walter HALLSTEIN'ı;

FRANSA CUMHURBAŞKANI:

Dışişleri Bakanı Bay Christian PINEAU'yu,
Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Prof.Dr.Maurice FAURE'U ;

İTALYA CUMHURBAŞKANI:

Bakanlar Kurulu Başkanı Bay Antonio SEGNI'yi;
Dışişleri Bakanı Prof.Gaetano MARTINO'yu;

ALTES RUAYAL LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜŞESİ:

Hükümet Başkanı ve Dışişleri Bakanı Bay Joseph BECH'i,
Hükümetlerarası Konferans nezdinde Lüksemburg Heyeti Başkanı
Büyükelçi Bay Lambert SCHAUS'ı;

MAJESTELERİ HOLLANDA KRALİÇESİ:

Dışişleri Bakanı Bay Joseph LUNS'u,
Hükümetlerarası Konferans nezdinde Hollanda Heyeti Başkanı Bay
M.J.LINTHORST HOMAN'ı,

tam yetkili temsilcileri olarak atamışlardır.

Yukarıdaki temsilciler, yerinde ve usulüne uygun bulunan yetki belgelerinin teatisinden sonra aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır.

BAŞLIK BİR

Topluluğun görevleri

Madde 1

İşbu Antlaşma ile Yüksek Akit Taraflar kendi aralarında bir AVRUPA ATOM ENERJİSİ TOPLULUĞU (EURATOM) kurarlar.

Topluluğun görevi , nükleer sanayilerin kurulması ve hızlı gelişimi için gerekli şartların hazırlanması suretiyle, Üye Devletlerde hayat standardının yükselmesine ve ilişkilerin geliştirilmesine katkıda bulunmak olacaktır.

Madde 2

Topluluk, görevini yerine getirmek üzere işbu Antlaşmada öngörüldüğü biçimde:

- (a) araştırmaları geliştirmek ve teknik bilgilerin yayılmasını temin etmek;
- (b) halkın ve işçilerin sağlığını korumak için tek tip güvenlik standartları oluşturup uygulanmalarını sağlamak;
- (c) yatırımları kolaylaştırmak ve özellikle teşebbüslerin girişimlerini teşvik ederek, Topluluk içinde nükleer enerjinin gelişmesi için gerekli temel tesislerin yapımını sağlamak;
- (d) maden filizlerinin ve nükleer yakıtların, Topluluktaki tüm kullanıcılarına, düzenli ve adil biçimde arzını sağlamak;
- (e) uygun denetimlerle, nükleer maddelerin asıl amaçlarının dışında kullanılmamalarını temin etmek;

- (f) özel fisyon maddeleri ile ilgili olarak kendisine tanınan mülkiyet hakkını kullanmak;
- (g) özel donanım ve malzeme ortak pazarı kurulması, nükleer yatırımlar için sermayenin serbest dolaşımı ve Topluluk içinde uzmanların istihdam serbestisi suretiyle geniş piyasalara açılma ve en iyi teknik vasıtalarla yararlanma imkanı sağlamak; ve
- (h) diğer ülkeler ve uluslararası örgütlerle, nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımındaki gelişmeyi teşvik edici bütün ilişkileri kurmakla,
- yükümlüdür.

Madde 3

1. Topluluğa verilen görevler,

- Bir AVRUPA PARLAMENTOSU,
- Bir KONSEY,
- Bir KOMİSYON,
- Bir ADALET DİVANI,

aracılığıyla yerine getirilir.

Her kurum işbu Antlaşma ile kendisine verilen yetki sınırları içinde hareket eder.

2. Danışma görevleri ifa eden bir Ekonomik ve Sosyal Komite, Konseye ve Komisyona yardımcı olur.
3. Hesapların denetimi, işbu Antlaşma ile kendisine verilen yetki sınırları içinde faaliyet gösteren bir Sayıştay tarafından yapılır.*

* 3.paragraf, Bazı Mali Hükümleri Değiştiren Antlaşmanın 19.Maddesiyle eklenmiştir.

BAŞLIK İKİ

Nükleer enerji alanında gelişmeyi

teşvik edici hükümler

BÖLÜM I

ARAŞTIRMANIN GELİŞTİRİLMESİ

Madde 4

1. Komisyon, Üye Devletlerde nükleer araştırmaları geliştirmek, kolaylaştırmak ve bu araştırmaları, Topluluğun araştırma ve eğitim programlarının gerçekleştirilmesi suretiyle tamamlamakla yükümlüdür.
2. Komisyon bu konuda, işbu Antlaşmanın Ek I'ini oluşturan Listede belirtilen alanlarda faaliyet gösterir.

Bu liste, Komisyonun teklifi üzerine, nitelikli çoğunlukla karar alan Konsey tarafından değiştirilebilir. Komisyon, 134. Maddede kurulan Bilimsel ve Teknik Komitenin görüşünü alır.

Madde 5

Komisyon, Üye Devletlerde yürütülmekte olan araştırmaların koordinasyonunu sağlamak ve bu araştırmaları tamamlayabilmek için, ya belirli bir muhataba iletilecek ve ilgili Üye Devlete bildirilecek özel bir taleple ya da ilan edilmiş genel bir taleple, Üye Devletleri, kişileri veya teşebbüsleri, talebinde belirttiği araştırmalarla ilgili programlarını kendisine bildirmeye davet eder.

Komisyon, ilgililere düşüncelerini sunmaları için bütün kolaylıkları sağladıktan sonra, kendisine bildirilen programların her biriyle ilgili olarak gerekçeli bir görüş hazırlayabilir. Komisyon, programı gönderen devlet, kişi veya teşebbüsün talebi durumunda böyle bir görüş hazırlamaya zorunludur.

Komisyon bu görüşlerle gereksiz tekrarlamaların yapılmamasını tavsiye eder ve çalışmaları, üzerinde yeterince inceleme ve araştırma yapılmamış sektörlerle doğru yönlendirir. Komisyon, gönderen devletlerin, kişilerin veya teşebbüslerin onayı olmadan bu programları yayınlamaz.

Komisyon, yeterince incelenilmediğini düşündüğü nükleer araştırma sektörlerinin periyodik olarak listelerini yayınlamaktadır.

Komisyon, görüşmelerde ve bilgi alışverişinde bulunmak amacıyla, kamu ve özel araştırma merkezleri temsilcilerini ve aynı veya birbirleriyle ilgili alanlarda araştırma yapan uzmanları bir araya getirebilir.

Madde 6

Komisyon, kendisine gönderilen araştırma programlarının gerçekleştirilmelerini teşvik amacıyla:

- (a) araştırma sözleşmeleri çerçevesinde mali yardımda bulunabilirse de, sübvansiyon teklif edemez;
- (b) sahip olduğu hammaddeleri veya özel fisyon maddelerini bu programların gerçekleştirilmesi amacıyla bir ücret karşılığında veya ücretsiz olarak verebilir;
- (c) Üye Devletlere, kişilere veya teşebbüslere bir bedel karşılığında veya bedelsiz olarak tesis, donatım ve uzman yardımında bulunabilir;

(d) ilgili Üye Devletlerin, kişilerin ve teşebbüslerin ortaklaşa finansman sağlamalarını teşvik edebilir.

Madde 7

Konsey, Bilimsel ve Teknik Komitenin görüşünü alan Komisyonun önerisi üzerine, oybirliğiyle karar alarak Topluluğun eğitim ve araştırma programlarını tespit eder.

Bu programlar beş yılı geçmeyecek bir dönem için belirlenirler.

Bu programların gerçekleştirilmesi için gerekli kaynaklar her yıl, Topluluğun araştırma ve yatırım bütçesinde gösterilir.

Komisyon, programların gerçekleştirilmesini sağlar ve her yıl bu konuda Konseye bir rapor sunar.

Komisyon, Topluluğun eğitim ve araştırma programlarını ana hatlarıyla devamlı olarak Ekonomik ve Sosyal Komiteye bildirir.

Madde 8

1. Komisyon, Bilimsel ve Teknik Komitenin görüşünü aldıktan sonra bir Ortak Nükleer Araştırma Merkezi kurar.

Bu merkez araştırma programlarının uygulanmasını sağlar ve Komisyonun kendisine vereceği diğer görevleri ifa eder.

Ayrıca tek tip bir nükleer terminoloji ve yine tek tip bir ölçü sisteminin gerçekleştirilmesini sağlar.

Komisyon merkezi bir nükleer ölçüm bürosu kurar.

2. Merkezin faaliyetleri, coğrafi ve işlevsel sebeplerden dolayı birbirinden ayrı tesislerde sürdürülebilir.

Madde 9

1. Komisyon, Ekonomik ve Sosyal Komitenin görüşünü aldıktan sonra, Ortak Nükleer Araştırma Merkezi bünyesinde, özellikle maden arama, saflık oranı yüksek nükleer malzeme üretimi, radyoaktif yakıt elde etme, atom mühendisliği, sağlık ve güvenliğin korunması, radyoaktif elementlerin üretimi ve kullanılması konularında uzmanlar yetiştirmek için okullar açabilir.

Komisyon, eğitimin ne şekilde yapılacağına ilişkin usul ve esasları belirler.

2. Çalışma usulleri Komisyonun teklifi üzerine Konsey tarafından nitelikli çoğunlukla tespit edilecek olan üniversite düzeyinde bir kurum meydana getirilir.

Madde 10

Komisyon, Topluluğun araştırma programının bazı kısımlarının gerçekleştirilmesini, bir sözleşmeyle Üye Devletlere, kişilere veya teşebbüslere, üçüncü devletlere, uluslararası kuruluşlara ya da üçüncü ülke uyruklularına verebilir.

Madde 11

Komisyon 7, 8 ve 10. Maddelerde belirtilen araştırma programları ile bu programların uygulanmasına ilişkin periyodik gelişme raporları yayınlar.

BÖLÜM II

BİLGİLERİN YAYILMASI

Kesim I

Topluluğun tasarrufundaki bilgiler

Madde 12

Üye Devletler, kişiler ve teşebbüsler, söz konusu buluşları etkili bir şekilde işletebilmek amacıyla mülkiyetleri Topluluğa ait olan patentler üzerinde inhisarı olmayan lisanslar, geçici koruma belgeleri, kullanım modelleri veya patent taleplerinden yararlanmak için Komisyona başvuruda bulunma hakkına sahiptirler.

Topluluk, bu yetkiyi öngören akdi lisanslardan yararlandığında, Komisyon, aynı şartlarla, patentler üzerine alt lisanslar, geçici koruma belgeleri, kullanım modelleri veya patent isteme imtiyazları vermek zorundadır.

Komisyon, lisanstan yararlananlarla birlikte varılacak ortak bir kararla tespit edilecek şartlarda bu lisans veya alt lisansları verir ve teşebbüs için gerekli bilgileri aktarır. Bu şartlar özellikle uygun bir tazminat ve yararlanacak kişinin üçüncü kişilere alt-lisanslar verme yetkisi ve kendisine verilen bilgileri ticari sır olarak saklama zorunluluğu ile ilgilidir.

3. paragrafta öngörülen şartların belirlenmesinde bir anlaşmaya varılamaması halinde, lisanstan yararlananlar uygun şartları tespit ettirmek amacıyla Adalet Divanına başvurabilirler.

Madde 13

Komisyon, Topluluk tarafından elde edilmiş 12. Madde hükümleri kapsamına girmeyen bilgileri, ister kendi araştırma programının gerçekleştirilmesi sonunda ortaya çıkmış, ister serbestçe kullanma hakkıyla kendisine verilmiş olsun, Üye Devletlere, kişilere ve teşebbüslere bildirmek zorundadır.

Bununla birlikte, Komisyon bu bilgilerin verilmesini, sır olarak saklanmaları ve üçüncü kişilere aktarılmamaları şartına bağlayabilir.

Komisyon, kullanılmaları ve yayınlanmalarıyla ilgili kısıtlamalar saklı kalmak kaydıyla, elde ettiği bilgileri -gizlilik dereceli diye adlandırılan bilgilerde olduğu gibi -ancak söz konusu kısıtlamalara uyulmasını sağlayarak bildirebilir.

Kesim II

Diğer Bilgiler

(a) Dostane yollarla yayma

Madde 14

Komisyon, Topluluğun amaçlarını gerçekleştirmekte yararlı bilgilerin aktarılmasını, patentleri kullanma lisanslarının verilmesini, geçici koruma belgelerini, kullanım modellerini veya bu bilgileri içine alan patent taleplerinin verilmesini dostane ilişkilerle sağlar veya sağlar.

Madde 15

Komisyon, Üye Devletler, kişiler ve teşebbüslerin araştırmalarının geçici ya da kesin sonuçlarını, bu sonuçlar, Komisyonca yaptırılmış araştırma sözleşmeleri çerçevesinde Toplulukça elde edilmiş olmadıkları ölçüde, mübadele edebilecekleri bir aracı şeklinde kullanılacak bir usul geliştirir.

Bu usul, mübadelenin gizli niteliğini sağlayacak şekilde olmalıdır. Bununla birlikte, bildirilen sonuçlar dokümantasyon amacıyla Komisyon tarafından Ortak Nükleer Araştırma Merkezine intikal ettirilebilir. Bu intikal ettirme, bildirimde bulunanın rızası olmadıkça, o bilgiyi kullanma hakkı vermez.

(b) Komisyona zorunlu bilgi verme

Madde 16

1. Bir Üye Devlet nezdinde, özellikle nükleer bir konuyla ilgili patent talebi ya da kullanım modeli başvurusu yapılır yapılmaz o Devlet, başvurunun içeriğini Komisyona derhal bildirmek için talep sahibinin onayını ister .

Talep sahibinin onayı halinde bu bildirim, başvuruyu izleyen üç aylık bir süre içinde yapılır. Talep sahibinin onayı olmaması halinde ise, Üye Devlet aynı süre içinde Komisyonu talepten haberdar eder.

Komisyon, Üye Devletten, kendisine bildirilen bir talebin içeriği konusunda bilgi isteyebilir.

Komisyon, tebligattan itibaren iki aylık bir süre zarfında bu konudaki talebini bildirir. Bu sürenin uzatılması bu paragrafın altıncı fıkrasında öngörülen sürenin de aynı şekilde uzatılmasını gerektirir.

Komisyonun talep yazısını alan Üye Devlet, başvuru sahibinden talebinin içeriğini bildirmesi için yeniden onay istemek zorundadır. Anlaşma olduğu takdirde bu bildirim vakit geçirmeksizin yapılır.

Talep sahibinin onayı olmaması halinde ise, Üye Devlet yine de, başvurunun yapılmasını izleyen on sekiz aylık bir sürenin sonuna kadar bu bildirim Komisyona yapmak zorundadır.

2. Üye Devletler, henüz yayınlanmamış ve ilk bakışta özellikle nükleer olmamakla birlikte, Topluluk içinde nükleer enerjinin gelişmesine temel olacak ve onunla doğrudan ilişkili bir konuyla ilgili olduğu kanaatine vardıkları her türlü patent veya kullanım modeli talebini, bu talebin yapılışını izleyen on sekiz aylık bir süre içinde Komisyona bildirmekle yükümlüdürler.

Başvurunun içeriği, talebi üzerine iki aylık bir süre içinde Komisyona bildirilir.

3. Üye Devletler, yayımın en kısa sürede yapılabilmesi için, Komisyonun talebine konu teşkil eden 1 ve 2 numaralı paragraflarda belirtilen konularla ilgili patent veya kullanım modeli taleplerine ilişkin işlemlerin süresini mümkün olduğu kadar kısaltmak zorundadırlar.

4. Yukarıda sözü edilen bildirimler Komisyon tarafından bir sır olarak kabul edilir. Bu bildirimler yalnızca dokümantasyon amacıyla kullanılabilirler. Bununla birlikte, Komisyon, kendisine bildirilen buluşları başvuru sahibinin onayı ile veya 17 ila 23. Maddelere uygun olarak kullanabilir.

5. Üçüncü ülkeler veya uluslararası bir kuruluşla yapılan bir anlaşma bildirimine engel teşkil ediyorsa işbu Madde hükümleri uygulanmaz.

(c) Tahkim yoluyla veya zorunlu yetkiyle lisans verilmesi

Madde 17

1. Dostane anlaşma olmaması halinde inhisarı olmayan lisanslar, ister tahkim yoluyla ister resen, 18 ila 23. Maddelerdeki şartlar uyarınca:

- (a) Topluluğa veya 48. Madde gereğince kendilerine patentler, geçici koruma belgeleri veya nükleer araştırmalara doğrudan bağlı buluşları kapsayan kullanım modelleri ile ilgili olarak bu hakkın verildiği ortak işletmelere, tesislerinin işleyişleri için vazgeçilmez veya buna özgü araştırmaların devam ettirilmesinde gerekli olduğu ölçüde verilebilir.

Komisyondan talebi üzerine bu lisanslar, Topluluk veya Ortak Teşebbüsler hesabına birtakım sipariş veya işleri gerçekleştirmeleri ölçüsünde, üçüncü kişilere icadı kullanma izni verme yetkisini kapsarlar.

- (b) aşağıdaki bütün şartların yerine gelmiş olması ölçüsünde, Toplulukta nükleer enerjinin gelişmesine esas ve ona doğrudan bağlı bir buluşu içeren ruhsatlar, geçici koruma belgeleri veya kullanım modelleriyle ilgili olarak Komisyondan istekte bulunan kişi ve teşebbüslere verilebilir:

- (i) özellikle, nükleer bir konuya ilişkin bir buluşun söz konusu olmaması şartıyla, patent talebinde bulunulmasından itibaren en az 4 yıllık bir sürenin geçmiş olması;

(ii) bir buluşun korunduğu Üye Devlet topraklarında nükleer enerjinin Komisyonun düşündüğü şekilde gelişmesinin gerektirdiği ihtiyaçların o buluşla ilgili olarak karşılanmamış olması;

(iii) bizzat veya lisans verdiği kişiler aracılığıyla bu gerekleri karşılamaya davet edilen patent sahibinin bu davete uymamış olması;

(iv) yararlanan kişi ve kuruluşların bu ihtiyaçları kendi teşebbüslerince fiilen karşılayabilecek durumda olmaları.

Komisyonun önceden talebi olmazsa, Üye Devletler, ulusal mevzuatının öngördüğü ve buluşa sağlanan korumanın sınırlandırılması sonucunu doğuracak hiçbir zorlayıcı tedbir alamazlar.

2. Eğer talep sahibi meşru bir sebebin varlığını ve özellikle de yeterli bir süreden yararlanmadığını belgelendirmişse, 1. paragrafta öngörülen şartlarda inhisarı olmayan lisans verilemez.
3. 1. paragraf uyarınca lisans imtiyazı verilmesi, miktarı, lisanstan yararlanan ile patent, geçici koruma belgesi veya kullanım modelinin asıl sahibi arasında varılacak uzlaşmayla tespit edilecek bir tazminat hakkı doğurur.
4. İşbu Madde hükümleri Paris Sınai Mülkiyetin Korunması Sözleşmesinin hükümlerini etkilemez.

Madde 18

İşbu kesimde öngörülen amaçlar için Konsey, Adalet Divanının teklifi üzerine bir Hakem Kurulu oluşturur ve bu kurulun üyelerini tayin eder; yönetmeliğini hazırlar.

Taraflar, Hakem Kurulunun kararlarının icrasını durdurmak için, tebliğlerinden itibaren bir aylık süre içinde Adalet Divanına başvurabilirler. Adalet Divanının denetimi ancak kararın şekil bakımından geçerliliği ve işbu Antlaşma hükümleri hakkında Hakem Kurulunun getireceği yorumla ilgili olabilir.

Hakem Kurulunun nihai kararları, ilgili taraflar için kesin hüküm niteliğindedir. Bu kararlar 164. Maddede tespit edilen şartlar dahilinde icrai kabiliyete sahiptir.

Madde 19

Dostane anlaşma olmaması halinde, Komisyon 17. Maddede öngörülen durumlardan birinde lisans verilmesini sağlamak üzere, bu niyetinden patent, geçici koruma belgesi veya kullanım modeli sahibini veya patent sahibini haberdar eder ve lisansın kapsamını belirtir.

Madde 20

Patent sahibi, 19. Maddede sözü edilen yazının alınmasını izleyen bir aylık süre içinde, Komisyona ve gerekirse başvuru sahibine, Hakem Kuruluna başvurmak için tahkimname akdetmek teklifinde bulunabilir.

Eğer Komisyon veya başvuru sahibi tahkimname akdetmeyi reddederse, Komisyon Üye Devletten veya yetkili mercilerinden lisans vermesini veya verdirmesini isteyemez.

Kendisine tahkimname gereğince başvuru Hakem Kurulu, eğer Komisyon talebinin 17. Madde hükümlerine uygunluğunu kabul ederse, yararlanıcıya lisans imtiyazı tanıyan ve tarafların bu

konuda mutabakata varamamaları halinde söz konusu imtiyazın şart ve bedelini tespit eden gerekçeli bir karar verir.

Madde 21

Patent sahibi Hakem Kuruluna başvurmayı teklif etmezse, Komisyon ilgili Üye Devletten veya yetkili mercilerinden lisans vermesini veya verdirmesini isteyebilir.

Eğer Üye Devlet veya yetkili mercileri, patent sahibini dinledikten sonra 17. Maddede öngörülen şartların yerine getirilmediği kanaatine varırsa, o Üye Devlet lisans vermeyi veya verdirmeyi reddettiğini Komisyona bildirir.

Eğer Üye Devlet lisans vermeyi veya verdirmeyi reddederse veya talep tarihini izleyen dört aylık süre içinde lisans ile ilgili hiçbir açıklamada bulunmazsa, Komisyon iki aylık bir süre içinde Adalet Divanına başvurabilir.

Patent sahibinin, Adalet Divanındaki duruşmada dinlenilmesi gerekir.

Eğer Adalet Divanının kararı 17. Maddede öngörülen şartların yerine getirildiğini ortaya koyarsa, ilgili devlet veya yetkili mercileri bu kararın icrasının gerektirdiği tedbirleri almak zorundadır.

Madde 22

1. Lisanstan yararlanan kişi ile asıl patent, geçici koruma belgesi veya kullanım modeli sahibi arasında tazminat miktarı üzerinde anlaşmaya varılamaması halinde, ilgililer Hakem Kuruluna başvurmak üzere bir tahkim sözleşmesi yapabilirler.

Bu durumda taraflar, 18. Maddede belirtilen haklar saklı kalmak üzere, bütün dava haklarından vazgeçerler.

2. Eğer yararlanıcı tahkim sözleşmesi yapmaya reddederse yararlandığı lisans geçersiz sayılır.

Eğer asıl patent sahibi tahkim sözleşmesi imzalamayı reddederse, işbu Maddede öngörülen tazminat, ilgili ülkenin yetkili mercilerince tespit edilir.

Madde 23

Hakem Kurulunun veya yetkili ulusal mercilerin kararları, bir yıllık sürenin bitiminden sonra, yeni birtakım olguların haklı kılması durumunda, lisansın şartları doğrultusunda, yeniden gözden geçirilebilir.

Yeniden inceleme, kararı veren organa aittir.

Kesim III

Güvenlikle İlgili Hükümler

Madde 24

Araştırma programının uygulanması sonucunda Toplulukça elde edilen ve açıklanmaları bir veya daha çok Üye Devletin savunma çıkarlarına zarar vermesi muhtemel bilgiler, aşağıdaki şartlarda bir güvenlik sistemine tabidir.

1. Komisyonun teklifi üzerine Konsey tarafından onaylanacak olan bir güvenlik yönetmeliği, işbu Madde hükümlerini dikkate alarak, uygulanabilecek muhtelif güvenlik sistemlerini ve bu sistemlerin her biri için uygulamaya konulacak güvenlik tedbirlerini tespit eder.

2. Komisyon, açıklanmalarının bir veya daha çok Üye Devletin savunma çıkarlarına zarar verebileceği kanaatinde olduğu bilgilere, geçici olarak, güvenliğe ilişkin düzenlemelerin gerektirdiği güvenlik derecesini uygular.

Komisyon bu bilgileri derhal Üye Devletlere iletir; Üye Devletler de bu belgelerin gizliliğini aynı şartlarda geçici olarak sağlar.

Üye Devletler, geçici olarak uygulanmakta olan rejimi devam ettirmeyi, yerine başka bir rejim seçmeyi veya gizliliği kaldırmayı isteyip istemediklerini üç aylık bir süre içinde Komisyona bildirirler.

Bu sürenin bitiminde, talep edilen rejimlerin en yüksek gizlilik dereceli olanı uygulanır. Komisyon bu durumu Üye Devletlere resmen tebliğ eder.

Komisyonun veya bir Üye Devletin isteği üzerine Konsey, oybirliğiyle karar alarak, her zaman bir başka derecelendirme uygulayabilir veya gizliliği kaldırabilir. Konsey bir Üye Devletin isteği üzerine kendi görüşünü bildirmeden önce Komisyonun görüşünü alır.

3. 12 ve 13. Madde hükümleri güvenlik derecelendirmesine tabi bilgilere uygulanmaz.

Bununla birlikte, uygulanacak güvenlik önlemlerine riayet edilmesi kaydıyla,

(a) 12 ve 13.Maddelerde belirtilen bilgiler, Komisyon tarafından:

i) bir Ortak Teşebbüse;

ii) toprakları üzerinde faaliyet gösterdiği Üye Devletin aracılığıyla bir kişiye veya Ortak Teşebbüsten başka bir teşebbüse verilebilir.

(b) 13. Maddede belirtilen bilgiler, Üye Devlet tarafından, bu bildirim Komisyona da yapılması kaydıyla, faaliyetini o

ülkenin topraklarında yürüten bir kişi veya Ortak Teşebbüsten başka bir teşebbüse iletilebilir.

(c) her Üye Devlet, ayrıca, kendi ihtiyaçları veya topraklarında faaliyet gösteren kişi ya da teşebbüslerin ihtiyaçları için Komisyondan 12. Maddeye uygun olarak lisans imtiyazı istemek hakkına sahiptir.

Madde 25

1. 16. Maddenin 1 veya 2. paragraflarında belirtilen bir konuyla ilgili patent talebinin ya da kullanım modelinin varlığını ya da içeriğini bildiren Üye Devlet, gerektiğinde bu talebin, savunma sebeplerinden dolayı, güvenlik derecelendirmesine tabi tutulması zorunluluğunu bildirir, aynı zamanda bu rejimin muhtemel süresini de belirtir.

Komisyon, bir önceki bent uyarınca alacağı bilgilerin tümünü diğer Üye Devletlere aktarır. Komisyon ve Üye Devletler, güvenlik tüzüğü uyarınca, bilginin geldiği Devlet tarafından istenen güvenlik sisteminin öngördüğü tedbirleri almak zorundadır.

2. Komisyon bu bilgileri Ortak Teşebbüslere, bir Üye Devlet aracılığıyla bir şahsa veya faaliyetlerini o ülke topraklarında sürdüren bir Ortak Teşebbüs dışındaki bir teşebbüse de verebilir.

1. paragrafta belirtilen taleplerin konusunu teşkil eden buluşlar, ancak talep sahibinin muvafakatıyla veya 17 ila 23. Madde hükümlerine uygun olarak kullanılabilir.

İşbu paragrafta belirtilen bilgiler ve gerekirse kullanılmaları güvenlik tüzüğü gereğince, bilginin geldiği Devletin

istediği güvenlik rejiminin kapsadığı tedbirlere tabi tutulur.

Bu bilgiler, her durumda, menşee Devletin onayına tabidir. Bilginin aktarılması ve kullanımının reddine ancak güvenlik sebepleri gerekçe olabilir.

3. Komisyonun veya bir Üye Devletin talebi üzerine Konsey, oybirliğiyle karar alarak, her zaman başka bir derecelendirme uygulayabilir veya bilgilerin sınıflandırılmasını kaldırabilir. Konsey herhangi bir Üye Devletin isteğiyle ilgili olarak karar almadan önce Komisyonun görüşünü alır.

Madde 26

1. Patentlerin, patent taleplerinin, geçici koruma belgelerinin, kullanım modellerinin veya kullanım modeli taleplerinin konusunu teşkil eden bilgiler, 24 ve 25. Madde hükümlerine uygun olarak güvenlik rejimine tabi tutulmaları halinde, o rejimi talep etmiş olan Devletler, diğer Üye Devletlerde mukabil taleplerde bulunulmasına karşı çıkamazlar.

Her Üye Devlet, bu tür belge ve taleplerin gizliliğini temin etmek için ulusal mevzuat hükümlerinde öngörülen usullerle gerekli tedbirleri alır.

2. 24. Madde uyarınca güvenlik rejimine tabi tutulan bilgiler, Üye Devletler dışındaki devletlere, ancak bütün Üye Devletlerin oybirliğiyle rıza göstermeleri kaydıyla verilebilir. Üye Devletlerin tutumlarını bildirmemeleri halinde, bu bilgilerin Üye Devletlere Komisyonca bildirildiği tarihi izleyen altı aylık bir sürenin bitiminde rızaları alınmış sayılır.

Madde 27

Savunma nedenleriyle güvenlik rejimi uygulanması sonucu talep sahibinin uğradığı zararın tazmin edilmesi, Üye Devletlerin

iç mevzuatındaki hükümlere tabidir ve bu tür gizliliği talep etmiş veya güvenlik derecesinin artırılmasına veya uzatılmasına sebep olmuş ya da bu taleplerin Topluluk dışında yapılmasını yasaklamış olan ülkeye aittir.

Birden çok Devletin, gizliliğin derecesinin yükseltilmesine veya uzatılmasına ya da Topluluk dışındakilere verilmesinin yasaklanmasına sebep olması halinde, bu devletler kendi eylemlerinden doğan her tür zararı ortaklaşa karşılamaktan sorumludurlar.

Topluluk işbu Maddeye dayanarak herhangi bir tazminat talebinde bulunamaz.

K e s i m IV

Özel Hükümler

Madde 28

Komisyonu iletilmesi sonucu, henüz yayınlanmamış patent talepleri veya kullanım modellerinin, ya da savunma gerekçesiyle gizli tutulan patent veya kullanım modellerinin usulsüz olarak kullanılmaları ya da yetkili olmayan bir üçüncü kişiye duyurulmaları halinde Topluluk, ilgili tarafın uğradığı zararı karşılamak zorundadır.

Topluluk, zararın faili karşısındaki hakları saklı kalmak kaydıyla, zararın tazminine katılması ölçüsünde, ilgililere halef olarak, üçüncü kişiler aleyhine dava açabilir. Bu durum Topluluğun, yürürlükte bulunan genel hükümlerine uygun olarak zararın failine karşı dava açma hakkını engellemez.

Madde 29

Bir Üye Devlet, bir kişi veya bir teşebbüs ile bir üçüncü Devlet, uluslararası bir kuruluş veya bir üçüncü Devlet uyruklusu arasında nükleer alanda bilimsel ve sınai bilgilerin mübadelesini amaçlayan ve egemenlik hakkını kullanan bir Devletin taraf olarak imzasını gerektiren herhangi bir anlaşma veya sözleşme, Komisyon tarafından yapılır .

Bununla birlikte, Komisyon, 103 ve 104. Madde hükümlerinin uygulanması kaydıyla ve uygun gördüğü şartlarda, bir Üye Devletin, bir kişinin veya bir teşebbüsün bu tür anlaşmalar yapmasına izin verebilir.

BÖLÜM III

SAĞLIK VE GÜVENLİK

Madde 30

Radyasyon sonucu ortaya çıkacak tehlikelere karşı işçi ve halk sağlığını korumaya ilişkin temel standartlar Topluluk içinde belirlenmiştir.

Bu "temel standartlardan" kastedilenler şunlardır:

- (a) yeterli bir güvenlik için kabul edilebilecek en yüksek dozlar;
- (b) kabul edilebilir azami maruz kalma ve bulaşma düzeyleri;
- (c) işçilerin sağlık kontrolünü düzenleyen temel prensipler.

Madde 31

Temel standartlar, Üye Devletlerin bilim adamları, özellikle de halk sağlığı konusundaki uzmanları arasından Bilim ve Teknik Komitesince seçilecek bir heyetin görüşünü aldıktan sonra, Komisyon tarafından hazırlanır. Bu şekilde hazırlanarak ortaya konacak standartlarla ilgili olarak Komisyon, Ekonomik ve Sosyal Komiteden görüş ister.

Konsey, Komisyonun bizzat topladığı Komitelerin görüşlerini kendisine intikal ettirerek teklifte bulunması üzerine, Avrupa Parlamentosunun da görüşünü aldıktan sonra nitelikli çoğunlukla karar vererek temel standartları tespit eder.

Madde 32

Komisyonun veya bir Üye Devletin talebi üzerine, temel standartlar, 31. Maddede belirtilen usule göre tekrar gözden geçirilebilir veya tamamlanabilir.

Komisyon bir Üye Devletten gelecek herhangi bir talebi tahkik etmek zorundadır.

Madde 33

Her Üye Devlet, tespit edilen temel standartlara uyulmasını sağlamak için yasa ve tüzükler çıkarır, idari düzenlemeler yapar ve öğretim ve mesleki eğitim konularıyla ilgili gerekli tedbirleri alır.

Komisyon, Üye Devletlerde bu konuda uygulanacak hükümler arasında bir uyum sağlamak için uygun tavsiyelerde bulunur.

Bu amaçla, Üye Devletler, işbu Antlaşmanın yürürlüğe girdiğinde uygulanacak hükümleri ve daha sonra ortaya çıkabilecek aynı nitelikteki tasarıları Komisyona bildirmeye mecburdur.

Komisyonun bu tasarılar ile ilgili muhtemel tavsiyelerinin, bunların bildirilmelerini izleyen üç aylık bir süre içinde yapılması gerekir.

Madde 34

Toprakları üzerinde çok tehlikeli denemeler yapılacak her Üye Devlet, daha önceden Komisyonun da görüşünü alarak, sağlık koruması ile ilgili ek tedbirler almak zorundadır.

Bu deneme sonuçlarının diğer Üye Devletlerin topraklarına zarar vermesi ihtimali söz konusu olduğunda Komisyonun onayı gerekir.

Madde 35

Her Üye Devlet hava, su ve topraktaki radyoaktivite oranlarının devamlı kontrolünü ve yine aynı şekilde temel standartlara uyulup uyulmadığına ilişkin denetimleri gerçekleştirmek için gerekli tesisleri kurar.

Komisyon, bu denetim tesislerine girmek hakkına sahiptir; işleyiş ve etkinliklerini denetleyebilir.

Madde 36

35. Maddede öngörülen denetimlerle ilgili bilgiler, halkın maruz kaldığı radyoaktivite oranından sürekli haberdar olması için yetkililerce düzenli olarak Komisyona iletilir.

Madde 37

Her Üye Devlet, her türlü radyoaktif atıkların kaldırılmasıyla ilgili tüm projelerin uygulamaya konulmasının bir başka Üye Devletin sularına, toprağına veya hava sahasına

radasyon bulaşmasına yol açması ihtimalinin olup olmadığını belirlemesine imkan verecek genel verileri Komisyona bildirmek zorundadır.

Komisyon, 31. Maddede belirtilen uzmanlar grubuna danıştıktan sonra altı aylık bir süre içinde görüşünü bildirir.

Madde 38

Komisyon, Üye Devletlere hava, su ve topraktaki radyoaktivite düzeyleri hakkında her türlü tavsiyede bulunur.

Acil durumlarda Komisyon, bir talimatla, söz konusu Üye Devletten, yine kendi belirleyeceği süre içinde tüzüklere uyulmasını sağlamak ve temel standartların ihlalini önlemek için gerekli bütün tedbirleri almasını ister.

Eğer bu Devlet kendisine tanınan süre içinde Komisyon direktifine uymazsa, Komisyon veya ilgili herhangi bir Üye Devlet 141 ve 142. Maddelerden saparak derhal Adalet Divanına başvurabilir.

Madde 39

Komisyon, Ortak Nükleer Araştırma Merkezi bünyesinde, bu merkez kurulur kurulmaz, sağlığın korunması ve güvenlik ile ilgili bir dokümantasyon ve araştırma dairesi kurar.

Bu dairenin başlıca görevi 33, 37 ve 38. Maddelerde belirtilen belge ve bilgileri toplamak ve Komisyona işbu Bölümde verilen görevlerin ifasında yardımcı olmaktır.

BÖLÜM IV

YATIRIMLAR

Madde 40

Kişi ve kuruluşların girişimini teşvik etmek ve nükleer alandaki yatırımlarının eşgüdüm içinde gelişimini kolaylaştırmak için Komisyon, özellikle nükleer enerji üretim hedefleri ve bu hedeflerin gerçekleştirilmesinin gerektireceği her türlü yatırım ile ilgili yol gösterici nitelikte periyodik programlar yayımlar.

Komisyon, yayınlanmalarından önce, bu programlarla ilgili olarak Sosyal ve Ekonomik Komitenin görüşünü ister.

Madde 41

İşbu Antlaşmanın II nolu Ekinde gösterilen sanayi sektörleri ile ilgili kişi ve teşebbüsler yeni tesislere ilişkin yatırım projelerini ve Komisyonun teklifi üzerine Konseyce belirlenecek nitelik ve boyut ölçütlerine uygun yenileme yatırımları ile değişikliklerini Komisyona bildirmek zorundadır.

Yukarıda belirtilen sanayi sektörleri listesi önceden Ekonomik ve Sosyal Komitenin görüşünü alan Komisyonun teklifi üzerine nitelikli çoğunlukla karar vermek suretiyle Konsey tarafından değiştirilebilir.

Madde 42

41. Maddede belirtilen projelerin, müteahhitler ile ilk sözleşmelerin yapılmasından en geç üç ay önce veya eğer çalışmalar teşebbüsün kendi imkanlarıyla yürütülecekse, bu çalış-

maların başlamasından üç ay önce Komisyona ve bilgi için de ilgili Üye Devlete bildirilmeleri gerekir.

Konsey, Komisyonun teklifi üzerine karar vermek suretiyle bu süreyi değiştirebilir.

Madde 43

Komisyon, bu yatırım projelerinin işbu Antlaşmanın amaçlarıyla ilgili bütün yönlerini kişi ve teşebbüslerle müzakere eder.

Komisyon, görüşlerini ilgili Üye Devlete bildirir.

Madde 44

Komisyon, kendisine intikal ettirilen yatırım projelerini ilgili Üye Devletin, kişilerin veya teşebbüslerin izniyle yayınlayabilir.

BÖLÜM V

ORTAK TEŞEBBÜSLER

Madde 45

Topluluk içinde nükleer endüstrinin gelişmesi için birinci derecede önem taşıyan teşebbüsler, işbu Antlaşma çerçevesinde ve aşağıdaki Maddelerin hükümlerine uygun olarak Ortak Teşebbüsler halinde kurulabilir.

Madde 46

1. Komisyondan, bir Üye Devletten veya herhangi başka bir taraftan gelen her türlü Ortak Teşebbüs projesi Komisyonda incelenir.

Komasyon, bu amaçla, Üye Devletlerin ve projeyi açıklığa kavuşturacağı kanısına vardığı her türlü özel ve kamuya ait kuruluşun görüşünü alır.

Komasyon her türlü Ortak Teşebbüs projesini gerekçeli görüşüyle birlikte Konseye iletir.

Eğer Komasyon, tasarlanan Ortak Teşebbüsün gerekliliği yönünde olumlu bir görüş belirtirse, Komasyon:

- (a) kuruluş yeri;
- (b) statü;
- (c) finansman hacmi ve zamanlaması;
- (d) Topluluğun, Ortak Teşebbüsün finansmanına muhtemel iştiraki;
- (e) üçüncü bir devletin, uluslararası bir örgütün veya bir üçüncü ülke uyruklusunun Ortak Teşebbüsün finansman veya yönetimine muhtemel katılımı;
- (f) işbu Antlaşmanın III nolu Ekinde belirtilen avantajların tamamen veya kısmen tanınması konularıyla ilgili tekliflerini Konseye sunar.

Komasyon projenin tümüyle ilgili ayrıntılı bir raporu da yazısına ekler.

Madde 47

Konsey, iş kendisine Komasyon tarafından havale edildiğinde, gerekli göreceği soruşturma ve istihbaratı tamamlayıcı bilgileri kendisinden isteyebilir.

Eğer Konsey, Komisyonun kendisine olumsuz görüşle ilettiği bir projenin, nitelikli çoğunlukla karar vermek suretiyle, yine de gerçekleştirilmesi gerektiği kanaatine varırsa, Komisyon 46. Maddede sözü edilen ayrıntılı raporu ve tekliflerini Konseye sunmak zorundadır.

Komisyonun olumlu görüş bildirmesi veya yukarıdaki paragrafta belirtilen durumun ortaya çıkması halinde Konsey, Komisyonun her teklifi üzerinde nitelikli çoğunlukla karar verir.

Bununla birlikte Konsey,

- (a) Topluluğun Ortak Teşebbüsün finansmanına katılımı;
- (b) bir üçüncü Devletin, bir uluslararası kuruluşun veya bir üçüncü Devlet uyruğunun, Ortak Teşebbüsün finansman veya yönetimine katılımı konularında oybirliğiyle karar verir.

Madde 48

Konsey, Komisyonun teklifi üzerine oybirliğiyle karar vererek, işbu Antlaşmanın III nolu Ekinde belirtilen avantajların tümünü veya bir kısmını her Ortak Teşebbüse uygulanabilir hale getirebilir; Üye Devletler bu avantajların kendileriyle ilgili olanlarının uygulanmasını sağlamak zorundadırlar.

Konsey aynı usulle bu avantajların tanınması için gerekli olan şartları tespit eder.

Madde 49

Ortak Teşebbüsler, Konsey kararıyla kurulabilir.

Her Ortak Teşebbüs tüzel kişiliğe sahiptir.

Ortak Teşebbüs Üye Devletlerin her birinde ulusal mevzuatın tüzel kişilere tanıdığı haklardan en geniş şekilde yararlanır; özellikle de menkul ve gayrimenkul mallar edinebilir, devredebilir ve mahkemelerde taraf olabilir.

İşbu Antlaşmada ve kendi statüsünde aksine hüküm bulunmadıkça her Ortak Teşebbüs, ticari ve sınai teşebbüslere uygulanan kurallara tabidir; statüler için, Üye Devletlerin ulusal mevzuatı yardımcı nitelikte kaynak olabilir.

İşbu Antlaşma gereğince Adalet Divanına tanınan yetkiler saklı kalmak kaydıyla, Ortak Teşebbüsleri ilgilendiren uyuşmazlıklar yetkili ulusal mahkemelerce çözümlenir.

Madde 50

Gerektiğinde, Ortak Teşebbüslerin statüleri, bu amaç için öngördükleri özel hükümlere uygun olarak değiştirilir.

Bununla birlikte, bu değişiklikler ancak Komisyonun teklifi üzerine 47. Maddedeki usule uygun olarak karar vermek suretiyle Konsey tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

Madde 51

Komisyon, Ortak Teşebbüslerin işleyişiyle ilgili organların kuruluşuna kadar bu teşebbüslerin kurulmalarına ilişkin bütün Konsey kararlarının uygulanmasını sağlar.

BÖLÜM VI

TEDARİK

Madde 52

1. Maden filizi, hammadde ve özel fisyon maddeleri, işbu Bölümdeki hükümlere uygun olarak, kaynaklardan eşit yararlanma ilkesine dayalı ortak bir tedarik politikası izlenerek temin edilir.
2. Bunun için işbu Bölümde öngörülen şartlarda:

(a) bazı yararlanıcılara imtiyazlı bir durum sağlamak amacı taşıyan her türlü uygulama yasaktır;

(b) Üye Devletlerin topraklarında üretilen maden filizleri, hammaddeler ve özel fisyon maddeleri üzerinde iştirak hakkına ve Topluluk içinden ya da dışından gelen maden filizi, hammadde veya özel fisyon maddelerinin tedarik edilmesiyle ilgili sözleşmelerin yapılması için inhisari haklara sahip bir Ajans kurulur.

Ajans, yasaya aykırı olarak kullanım veya Topluluk dışındaki araçların satılmak üzere gönderdikleri mallar için koydukları şartlara aykırı bir durum ortaya çıkmadıkça, kullanıcılar arasında, talep ettikleri mallarla ilgili olarak tasarladıkları kullanım biçimi açısından hiçbir ayırıcı muamele yapamaz.

K esim I

Ajans

Madde 53

Ajans, kendisine talimat veren, kararlarına karşı veto hak-

kına sahip olan ve Genel Müdürüyle Genel Müdür Yardımcısını atayan Komisyonun denetimi altındadır.

Ajansın tercih hakkını veya malzeme temini sözleşmeleri için sahip olduğu inhisari hakkını kullanmasıyla ilgili açık veya zımni her faaliyeti, ilgililerce bir aylık süre içinde karar vermesi gereken Komisyona intikal ettirilir.

Madde 54

Ajans tüzel kişilik ve mali özerkliğe sahiptir.

Konsey, Komisyonun teklifi üzerine nitelikli çoğunlukla karar vermek suretiyle Ajansın statüsünü tespit eder.

Ana sözleşmeler, aynı usulle değiştirilebilir.

Ana sözleşmeler, Ajansın sermayesini ve hangi usullere göre sermaye taahhüdünde bulunulacağını belirler. Sermayenin çoğunluğu her durumda Topluluğa ve Üye Devletlere ait olmak zorundadır. Sermayeye katılım oranları Üye Devletlerin ortak kararıyla belirlenir.

Ana sözleşmeler, Ajansın ticari yönetim usullerini tespit eder ve Ajansın faaliyetleri için gerekli işletme giderlerini karşılamak amacıyla, ticari işlemler üzerine bir yüküm konulmasını öngörebilir.

Madde 55

Üye Devletler, alım hakkının ve malzeme tedarik sözleşmesi yapma inhisari hakkının kullanımında gerekecek bütün bilgileri Ajansa verir veya verilmesini sağlar.

Madde 56

Üye Devletler kendi topraklarında Ajansın faaliyetlerini serbestçe yapabilmesini sağlamaktan sorumludur.

Üye Devletler Ajans ile ilişkilerinde, kendi kaza dairelerine giren Avrupa dışındaki topraklardaki yararlanıcı ve üreticileri temsil yetkisine sahip kurum veya kurumlar kurabilirler.

Kesim II

Topluluk çıkışlı maden filizleri, hammaddeler ve özel fisyon maddeleri

Madde 57

1. Ajansın alım hakkı aşağıdaki konuları kapsar:

- (a) VIII.Bölümdeki hükümler gereğince mülkiyeti Topluluğa ait olan maddeleri kullanma ve tüketme haklarının elde edilmesi;
- (b) diğer bütün hallerde mülkiyet hakkının kazanılması.

2. Ajans tercih hakkını maden filizleri, hammadde veya özel fisyon maddeleri üreticileriyle sözleşmeler yaparak kullanır.

Her üretici 58, 62 ve 63. Madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Üye Devlet topraklarında ürettiği maden filizlerini, hammaddeleri ve özel fisyon maddelerini, kullanılma, nakledilme ve depolanmalarından önce Ajansa vermek zorundadır.

Madde 58

Bir üretici üretimini, maden istihracıyla metal üretme arasında birkaç aşamada gerçekleştirdiği takdirde, ürününü kendisinin seçeceği üretim aşamasında Ajansa teklif edebilir.

Kendi aralarında Komisyona usulüne uygun şekilde bildirilmiş ve Komisyon ile 43 ve 44. Maddelerde öngörülen usullere göre müzakere edilmiş bağlantılar bulunan teşebbüsler için de durum aynıdır.

Madde 59

Eğer Ajans üretimin tümü ya da bir kısmı üzerinde alım hakkını kullanmazsa, üretici:

- (a) işletme sonucu elde edeceği ürünü Ajansa teklif etmek kaydıyla, ister kendi imkanlarıyla, ister fason işçilik sözleşmeleriyle maden filizlerini, hammaddeleri veya özel fisyon maddelerini başka şekillere dönüştürebilir;
- (b) elde bulunan ürünü, Komisyonun kararıyla ve daha önce Ajansa tanınan şartlardan daha elverişli şartlar uygulamamak kaydıyla, Topluluk dışındaki pazarlara sürebilme izni verilir. Bununla birlikte, özel fisyon maddelerinin ihracatı yalnızca Acente tarafından 62. Madde hükümlerine uygun olarak yapılabilir.

Kendilerine teslim edilecek bu mallardan yararlanacak olanlar, eğer Topluluğun genel çıkarlarının gözetileceğine dair her türlü garantiyi vermezlerse veya sözleşmelerin hüküm ve şartları işbu Antlaşmanın amaçlarına aykırı olursa Komisyon izin veremez.

Madde 60

Muhtemel kullanıcılar, yapmak istedikleri tedarik sözleşmelerinin hüküm ve şartlarını teşkil edecek olan, özellikle miktarlarını, fiziki ve kimyevi niteliklerini, çıkış yerlerini, kullanımlarını, teslim sürelerini ve fiyat durumlarını belirtmek şartıyla, malzeme ihtiyaçlarını periyodik olarak Ajansa bildirirler.

Aynı şekilde üreticiler de, üretim programlarının hazırlanmasına imkan vermek için yapabilecekleri gerekli teklifleri ve özellikle sözleşme sürelerini bütün ayrıntılarıyla Ajansa bildirirler. Bu sözleşmelerin süresi Komisyonun muvafakatı olmadıkça on yılı geçemez.

Ajans, muhtemel bütün kullanıcılara, teklifler ve kendisine intikal eden taleplerin hacmi hakkında bilgi verir ve onları belirli bir süre içinde sipariş vermeye davet eder.

Bütün bu siparişleri elinde bulunduran Ajans, bu siparişlerin hangi şartlarda karşılanabileceğini bildirir.

Ajans eğer aldığı bütün siparişleri tam olarak yerine getiremezse, malları, 68 ve 69. Madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla her birinin siparişiyle orantılı olarak bölüştürür.

Komisyonun onayını gerektiren ajans kuralları, arz karşısında talebin dengelenme usullerini belirler.

Madde 61

Ajans, gerçekleştirilmelerine yönelik hukuki veya maddi engeller olmadıkça, bütün siparişleri karşılamakla yükümlüdür.

Ajans, 52. Madde hükümlerine uymak kaydıyla, bir sözleşmenin bağıtlanması sırasında, ister garanti niteliğinde, ister siparişin karşılanması için gerekli olan üreticilere karşı kendi uzun vadeli taahhütlerini kolaylaştırmak amacıyla olsun, kullanıcılardan uygun avans ödemelerinde bulunmalarını isteyebilir.

Madde 62

1. Ajans, Üye Devletlerin topraklarında üretilen özel fisyon maddeleriyle ilgili tercih hakkını:

- (a) 60.Maddedeki şartlarda, Topluluğa mensup kullanıcıların talebini karşılamak için; veya
- (b) bu maddeleri bizzat depolamak için; veya
- (c) 59. Maddenin(b)paragrafının 2. bendindeki hükümlere uymak zorunda olan Komisyonun izniyle bu malzemeleri ihraç etmek için, kullanabilir.

2. Bununla birlikte, bu maddeler ve değerlendirilebilir atıklar, VII. Bölümdeki hükümlere tabi tutulmaya devam edilerek;

- (a) ister Ajansın izniyle depolanmak için;
- (b) ister o üreticinin kendi ihtiyaçlarını karşılamak için; veya
- (c) ister Komisyona zamanında bildirilmiş bir programın gerçekleştirilmesi için o üreticiyle, üretimi, teknik gelişmeyi veya yatırımları sınırlamak, veya Topluluktaki kullanıcılar arasında istismar suretiyle eşitsizlikler yaratmak amacı ve etkisi olmayan doğrudan bağlarla birleşmiş bulunan Topluluk içindeki teşebbüslere, ihtiyaçları ölçüsünde verilmek üzere,

üreticiye bırakılırlar.

3. 89. Maddenin 1. paragrafı (a) bendi hükümleri Üye Devletlerin topraklarında üretilen ve üzerinde Ajansın tercih hakkını kullanmadığı özel fisyon maddeleri için de geçerlidir.

Madde 63

Ortak teşebbüslerce üretilen maden filizleri, hammaddeler veya özel fisyon maddeleri yararlanıcılara, bu teşebbüslere özgü statü veya sözleşmelerdeki kurallara göre verilir.

K e s i m III

Topluluk dışından gelen maden filizleri,

hammadeler ve özel fisyon maddeleri

Madde 64

Gerektiğinde, Topluluk ile bir üçüncü Devlet ya da uluslararası bir kuruluş arasında yapılan anlaşmalar çerçevesinde hareket eden Ajans, işbu Antlaşmada öngörülen istisnalar saklı kalmak üzere, asıl amacı Topluluk dışından gelen maden filizleri, hammaddeler veya özel fisyon maddeleri temin etmek olan anlaşma ya da sözleşmeler yapma inhisari hakkına sahiptir.

Madde 65

60. Madde, kullanıcı talepleri ve kullanıcılarla Ajans arasındaki Topluluk dışından gelen maden filizleri, hammaddeler ya da özel fisyon maddeleri teminiyle ilgili sözleşmeler için de uygulanır.

Bununla birlikte Ajans, en az siparişte belirtilenler kadar avantajlı durumları kullanıcıya sağlaması şartıyla, malların coğrafi menşei konusunda karar verebilir.

Madde 66

Komisyon, eğer ilgili kullanıcıların talebi üzerine, Ajansın, sipariş edilen malların tümünü veya bir kısmını makul bir sürede teslim edecek durumda olmadığını ya da ancak aşırı fiyatlarla sağlayabileceğini tespit ederse, kullanıcılar, esas olarak siparişlerinde gösterilen ihtiyaçlara cevap vermeleri şartıyla, Topluluk dışından gelen mallarla ilgili doğrudan sözleşme yapma hakkına sahip olurlar.

Bu hak bir yıl için verilir ve verilmesini haklı kılan durumun uzaması halinde yenilenebilir.

İşbu Maddede öngörülen haktan yararlananlar, yapılması tasarlanan doğrudan sözleşmeleri Komisyona bildirmek zorundadırlar. Eğer bu sözleşmeler işbu Antlaşmanın amaçlarına aykırı olursa, Komisyon, bir aylık süre içinde bu sözleşmelerin yapılmasına itiraz edebilir.

Kesim IV

Fiyatlar

Madde 67

Fiyatlar, işbu Antlaşmada öngörülen istisnalar saklı kalmak üzere, 60. Maddede öngörülen şartlarda arz ve talebin karşılaşması sonucu belirlenir. Üye Devletlerin ulusal düzenlemeleri bu hükümlere aykırı olamaz.

Madde 68

İşbu Bölüm hükümlerinden kaynaklanan eşit yararlanma ilkesini ihlal ederek, bazı kullanıcılara ayrıcalıklı bir durum sağlamak amacıyla yönelik fiyatlandırma uygulamaları yasaktır.

Eğer Ajans bu tür uygulamaların yapıldığını fark ederse, bunları Komisyona bildirir.

Komisyon, eğer söz konusu tespiti yerinde bulursa, ihtilafli fiyat tekliflerini eşit yararlanma esasına uygun bir düzeye getirir.

Madde 69

Konsey, Komisyonun teklifi üzerine oybirliğiyle karar alarak fiyatları tespit edebilir.

60. Madde uyarınca, siparişlerin karşılanabilmesine ilişkin şartları Ajansın belirlemesi halinde, Ajans siparişte bulunan kullanıcılara fiyatların eşitlenmesini teklif edebilir.

Kesim V

Tedarik politikasına ilişkin hükümler

Madde 70

Komisyon, Topluluk bütçesinde öngörülen sınırlar içinde ve kendi belirleyeceği şartlarda, Üye Devletler topraklarında yürütülen maden arama faaliyetlerine mali destekte bulunabilir.

Komisyon, maden arama ve işletme faaliyetlerini geliştirmek amacıyla Üye Devletlere tavsiyelerde bulunabilir.

Üye Devletler, kendi toprakları üzerindeki maden arama ve üretiminin geliştirilmesi, muhtemel rezervler ve gerçekleştirilen veya planlanan maden yatırımları hakkında Komisyona her yıl bir rapor göndermek zorundadır. Bu raporlar, özellikle yukarıdaki paragraf uyarınca Üye Devletlerin, kendilerine yapılan tavsiyeler konusunda neler yaptıklarına ilişkin bir Komisyon görüşüyle Konseye sunulur.

Eğer Konsey, Komisyonun başvurusu üzerine, nitelikli çoğunlukla, ekonomik bakımdan uzun vadede elverişli olduğu ispatlanmış gibi görünen maden istihracı imkanlarına rağmen, arama faaliyetlerinin ve maden istihracındaki artışın hissedilir şekilde yetersiz kalmaya devam ettiğini tespit ederse, ilgili Üye Devlet bu duruma çözüm bulmadığı sürece, kendisi için olduğu kadar uyrukları için de Topluluk içindeki diğer kaynaklardan eşit yararlanma hakkından vazgeçmiş sayılır.

Madde 71

Komisyon, Üye Devletlere, gelirler ve maden mevzuatına ilişkin gerekli tavsiyelerde bulunur.

Madde 72

Ajans, Topluluğa yapılan tedarikleri ve Toplulukça gerçekleştirilen mal teslimlerini kolaylaştırmak için, Topluluk içinde veya dışında mevcut bulunan her an kullanılabilir durumdaki malzemeden gerekli ticari stokları oluşturabilir.

Komisyon, gerektiğinde olağanüstü hal stokları oluşturmaya karar verebilir. Bu stokların finansman usulleri, Komisyonun teklifi üzerine nitelikli çoğunlukla karar almak suretiyle, Konsey tarafından onaylanır.

Kesim VI

Özel hükümler

Madde 73

Bir Üye Devlet, bir kişi ya da bir teşebbüs ile bir üçüncü Devlet, bir uluslararası kuruluş ya da bir üçüncü ülke uyruklusu arasındaki bir anlaşma veya sözleşmenin Ajansın yetkisine giren malların teslimini kapsamaması halinde, bu anlaşma ya da sözleşmenin yapılması veya yenilenmesi için Komisyonun önceden onayı gerekir.

Madde 74

Komisyon, araştırmalar için olağan biçimde kullanılan nitelikteki maden filizi, hammadde ya da özel fisyon maddelerinin küçük miktarının transfer, ithal veya ihracatını işbu Bölümdeki hükümlerin uygulanmasından muaf tutabilir.

Bu hüküm gereğince gerçekleştirilecek her türlü transfer, ithalat ve ihracatın Ajansa bildirilmesi zorunludur.

Madde 75

İşbu Bölüm hükümleri, maden filizi, hammadde ya da özel fisyon maddelerinin işlenmesi, tadili veya şekillendirilmesi amacıyla,

- (a) işlenen, tadil edilen ya da şekillendirilen hammaddelerin geldiği kişi ya da teşebbüse geri dönmesinin gerektiği hallerde, birden çok kişi ya da teşebbüsler arasında; veya

- (b) bu maddelerin Topluluk dışında işlenmeleri, tadil edilmeleri veya şekillendirilmeleri ve daha sonra geldiği kişi ya da teşebbüse geri dönmelerinin gerektiği hallerde, bir kişi veya teşebbüs ile uluslararası bir kuruluş ya da bir üçüncü ülke uyruklusu arasında; veya
- (c) bu maddelerin Topluluk içinde işlenmeleri, tadil edilmeleri veya şekillendirilmelerinden sonra geldiği kuruluş veya uyrukluya ya da o kuruluş veya uyruklunun tayin edeceği yine Topluluk dışından herhangi bir muhataba geri dönmelerinin gerektiği hallerde, bir kişi veya teşebbüs ile uluslararası bir kuruluş veya bir üçüncü ülke uyruklusu arasında yapılan taahhütlere uygulanmaz.

Bununla birlikte, ilgili kişi ya da teşebbüsler, bu tür taahhütlerin mevcudiyetini ve sözleşmeler imzalanır imzalanmaz, bu girişimlerin konusunu teşkil eden maddelerin miktarlarını Ajansa bildirmek zorundadır. Komisyon, tadil ya da şekillendirme işleminin Topluluğun zararına, madde kaybı olmaksızın etkili ve güvenli bir şekilde sağlanamayacağı kanaatine varırsa, (b) bendinde belirtilen taahhütleri engelleyebilir.

Bu taahhütlere konu teşkil eden maddeler, Üye Devletlerin topraklarında, VIII. Bölümde öngörülen denetim önlemlerine tabidir. Bununla birlikte VIII. Bölümde yer alan hükümler (c) bendinde belirtilen taahhütlere konu teşkil eden özel fişyon maddelerine uygulanmaz.

Madde 76

İşbu Bölümde yer alan hükümler, özellikle beklenmedik şartların genel bir kıtlık durumu yaratması halinde, Komisyonun ya da bir Üye Devletin girişimiyle, Komisyonun önerisi üzerine, Avrupa Parlamentosuna da danıştıktan sonra oybirliğiyle karar almak suretiyle Konsey tarafından değiştirilebilir. Komisyon
bir Üye

Devletten gelen herhangi bir talebi inceleyip araştırmak zorundadır.

Konsey, bu Antlaşmanın yürürlüğe girişini izleyen yedi yıllık bir dönemin bitiminde, bu hükümleri tümüyle teyit edebilir. Teyit edilmeme halinde, yukarıdaki paragrafta belirtilen usule göre işbu Bölümün konusuyla ilgili yeni hükümler kabul edilir.

BÖLÜM VII

GÜVENLİK

Madde 77

Komisyunun, işbu Bölümde öngörülen şartlar içinde Üye Devletlerin topraklarında,

- (a) maden filizlerinin, hammaddelerin ve özel fisyon maddelerinin, kullanıcıları tarafından beyan edilen amaçlar dışında kullanılmadıklarından;
- (b) arz ile ilgili hükümlere ve bir üçüncü Devlet ya da uluslararası bir kuruluş ile yapılan bir anlaşmada yer alan ve Toplulukça onaylanmış bulunan denetimle ilgili her tür özel taahhüde uyulduğundan emin olması gerekir.

Madde 78

Hammadde veya özel fisyon maddelerinin üretimi, ayrılması ya da her tür kullanımı için ya da radyasyon yayıcı nükleer yakıtların işlenmesi için bir tesis kuran ya da işleten herhangi

bir kişi 77. Maddede belirtilen amaçların gerçekleştirilmesi için bilinmelerinin gerekli oluşu ölçüsünde, o tesisin temel teknik özelliklerini Komisyona bildirmek zorundadır.

Komisyunun, radyasyon yayıcı maddelerin kimyasal olarak işlenmeleri için kullanılacak usullere, 77. Maddede belirtilen amaçların gerçekleştirilmesinde gerekli oldukları oranda muvafakat vermesi gerekir.

Madde 79

Komisyon, kullanılan veya üretilen maden filizi, hammadde ya da özel fisyon maddelerinin hesap edilmesine imkan vermek amacıyla, işletme kayıtlarının muhafaza ve ibrazını talep eder. Nakledilen hammaddeler ve özel fisyon maddeleri için de durum aynıdır.

İlgililer, 78. Madde ve işbu Maddenin 1. paragrafı gereğince Komisyona gönderdikleri bildirimleri ilgili Üye Devletin yetkililerine tebliğ ederler.

İşbu Maddenin 1. paragrafında belirtilen yükümlülüklerin nitelik ve kapsamı Komisyon tarafından hazırlanıp Konseyce onaylanan bir tüzükle belirlenir.

Madde 80

Komisyon, yan ürün olarak toplanan ya da elde edilen ve fiilen kullanılmayan ya da kullanılmaya hazır olmayan özel fisyon maddelerinin ihtiyaç fazlası kısmının Ajans nezdinde bir depoya ya da Komisyonca denetlenen veya denetlenebilecek başka depolara konulmasını isteyebilir.

Bu şekilde depolanmış özel fisyon maddelerinin, ilgililerce talep edilmeleri halinde gecikmeden geri verilmeleri zorunludur.

Madde 81

Komisyon, Üye Devletlerin topraklarına müfettişler gönderebilir. Komisyon, herhangi bir Üye Devletin topraklarında bir müfettişe ilk kez görev vermeden önce, bu Üye Devlet ile görüşmelerde bulunur. Bu görüşmeler, o müfettişin ilerideki bütün görevleri içinde geçerli olur.

Müfettişler, yetkilerini belirten bir belgeyi göstererek, maden filizi, hammadde ve özel fisyon maddelerini denetlemek ve 77. Maddede öngörülen hükümlere riayet edildiğinden emin olmak için gerekli olması ölçüsünde, her zaman, her yerde, bütün bilgi kaynaklarına girebilir ve meslekleri gereği işbu Bölümde öngörülen denetime tabi madde, teçhizat ve tesislerle meşgul olan herkesle görüşebilirler. Eğer ilgili Devlet talep ederse, o Devlet yetkililerinin temsilcileri, Komisyonca tayin edilen müfettişlere, görevlerinin ifasında engellenmemeleri ve geciktirilmemeleri kaydıyla refakat ederler.

Herhangi bir denetimin yapılmasına karşı çıkılması halinde, Komisyon, bu denetimin gerçekleştirilmesini zorlayıcı olarak sağlamak üzere Adalet Divanı Başkanından yetki istemekle yükümlüdür. Adalet Divanı Başkanı üç günlük bir süre içinde kararını verir.

Gecikmenin bir tehlike yaratmasının söz konusu olduğu hallerde, denetimin yapılması için, Komisyon bizzat karar alarak yazılı bir emir verebilir. Bu emir, hiç vakit geçirmeden daha sonra onaylanmak üzere Adalet Divanı Başkanına sunulur.

Karar ya da emrin verilmesinden sonra, ilgili Devletin yetkilileri, müfettişlerin emir ya da kararda belirtilen yerlere girmelerini sağlarlar.

Madde 82

Müfettişleri Komisyon işe alır.

Müfettişler 79. Maddede sözü edilen kayıtları istemek ve doğru olup olmadıklarını kontrol etmekle yükümlüdür. Her türlü ihlali Komisyona bir raporla bildirirler.

Komisyon, bir direktif çıkararak kendi belirleyeceği bir süre içinde söz konusu Üye Devletten, tespit edilen ihlale son vermek için gerekli bütün tedbirleri almasını isteyebilir; bu durumdan Konseyi haberdar eder.

Eğer Üye Devlet verilen süre içinde Komisyonun bu direktifine uymazsa, Komisyon ya da ilgili Üye Devlet 141 ve 142. Madde hükümlerine bağlı kalmaksızın derhal Adalet Divanına başvurabilir.

Madde 83

1. Kişi ya da teşebbüslerin işbu Bölümle kendilerine getirilen yükümlülüklerle aykırı hareket etmeleri halinde, Komisyon yaptırımlar uygulayabilir.

Bu yaptırımlar ağırlık sırasına göre şöyledir:

(a) uyarma;

(b) mali ya da teknik yardım gibi özel avantajların geri alınması;

(c) teşebbüs yönetiminin en çok dört aylık bir süre için, Komisyon ile teşebbüsün bağlı olduğu devlet arasında varılacak bir ortak kararla tayin edilecek bir kişi ya da kurula bırakılması;

(d) hammadde ya da özel fisyon maddelerinin kısmen ya da tamamen geri alınması.

2. 1. paragrafın uygulanması için Komisyonca alınan ve mal verme yükümlülüğü içeren kararlar kabili icradır. Bu kararlar Üye Dev-

letlerin topraklarında 164. Maddede tespit edilen şartlar dahilinde icra edilebilir.

1. paragrafta sözü edilen yaptırımları öngören Komisyon kararlarına karşı, 157. Madde hükümlerine bağlı kalmaksızın Adalet Divanına yapılacak başvurular yürütmeyi durdurucu etkiye sahiptir. Bununla birlikte, Komisyonun ya da ilgili herhangi bir Üye Devletin talebi üzerine, Adalet Divanı kararın derhal uygulanmasını emredebilir.

Zarara uğrayan menfaatlerin korunması uygun yasal bir usulle teminat altına alınır.

3. Komisyon, Üye Devletlere, işbu Bölümden kaynaklanan yükümlülüklerle kendi ülkelerinde riayeti sağlamayı amaçlayan yasa veya tüzük hükümleri ile ilgili her türlü tavsiyede bulunabilir.
4. Üye Devletler, yaptırımların uygulanmasını ve gerekirse meydana gelebilecek ihlallerin, faileri tarafından telafisini sağlamak zorundadır.

Madde 84

Maden filizi, hammadde ve özel fisyon maddelerinin denetimleri sırasında, bu maddelerin kullanım amacı açısından bir ayrımcılık yapılmaz.

Denetimlerin hangi alanda ve ne şekilde yapılacağı ve denetimle görevli organların yetkileri işbu bölümde belirtilen amaçların gerçekleştirilmeleriyle sınırlıdır.

Bu denetim, savunma ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla özel olarak işlenmekte ya da işlendikten sonra, bir icra planına göre

herhangi bir askeri kurumda yerleştirilmiş veya depolanmış bulunan maddeleri kapsamaz.

Madde 85

Yeni şartların gerekli kılması halinde, işbu Bölümde öngörülen denetimin uygulanmasına ilişkin usuller, bir Üye Devlet ya da Komisyonun girişimiyle, Komisyonun teklifi üzerine ve Avrupa Parlamentosunun da görüşünü aldıktan sonra oybirliğiyle karar alan Konsey tarafından uyumlu hale getirilir. Komisyon bir Üye Devletten gelecek her türlü talebi incelemek zorundadır.

BÖLÜM VIII

MÜLKİYET REJİMİ

Madde 86

Özel fisyon maddeleri Topluluğun malıdır.

Topluluğun mülkiyet hakkı, bir Üye Devlet, bir kişi ya da bir teşebbüs tarafından üretilen veya ithal edilen ve VII. Bölümde öngörülen güvenlik denetimine tabi bütün özel fisyon maddelerini kapsar.

Madde 87

İşbu Antlaşmanın hükümlerinden kaynaklanan, özellikle güvenlik denetimi, Ajansa tanınan tercih hakkı ve sağlığın korunması konularıyla ilgili yükümlülükleri saklı kalmak kaydı-

la, Üye Devletler, kişiler ya da teşebbüsler uygun biçimde zilyetliklerine giren özel fisyon maddeleri üzerinde en geniş kullanım ve tüketim hakkına sahiptirler.

Madde 88

Ajans, Topluluk adına, "Özel Fisyon Maddelerinin Mali Hesabı" adı altında özel bir hesap tutar.

Madde 89

1. Özel Fisyon Maddeleri Mali Hesabında:

(a) bir Üye Devletin, kişinin ya da teşebbüsün tasarrufuna verilmiş veya bırakılmış özel fisyon maddelerinin değeri, Topluluğun alacak hesabına ve yararlanan Üye Devlet, kişi ya da teşebbüsün borç hesabına kaydedilir;

(b) bir Üye Devlet, kişi veya teşebbüs tarafından üretilen ya da ithal edilen ve Topluluğun malı haline gelen özel fisyon maddelerinin değeri Topluluğun borç hesabına, Üye Devlet, kişi ya da yükümlü teşebbüsün de alacak hesabına kaydedilir. Bir Üye Devlet, kişi ya da bir teşebbüsün, önceden kendi tasarrufuna verilmiş ya da bırakılmış bulunan özel fisyon maddelerini malzeme olarak Topluluğa geri göndermesi durumunda da yukarıdakine benzer bir kayıt tutulur.

2. Özel fisyon maddelerinin miktarlarını etkileyen değer değişiklikleri, Topluluk için hiçbir kayıp veya kazanca meydana vermeyecek şekilde muhasebe kayıtlarında gösterilir. Kayıp veya kazanç bu maddeleri ellerinde bulunduranlarca üstlenilecek veya onlara terettüp edecektir.

3. Yukarıdaki işlemlerden kaynaklanan bakiyeler alacaklının

talebi üzerine muaccel hale gelir.

4. İşbu Bölüm hükümlerinin uygulanmasında Ajans, kendi hesabı için yaptığı işlemler açısından bir teşebbüs niteliğinde sayılır.

Madde 90

Yeni durumların gerektirmesi halinde, işbu Bölümün Topluluğun mülkiyet hakkına ilişkin hükümleri, bir Üye Devlet ya da Komisyonun girişimiyle, Komisyonun teklifi üzerine ve Avrupa Parlamentosunun da görüşünü aldıktan sonra, oybirliğiyle karar alan Konsey tarafından değiştirilebilir. Komisyon, bir Üye Devlettten gelecek her türlü talebi incelemekle yükümlüdür.

Madde 91

İşbu Bölüm gereğince Topluluğun mülkiyet hakkına girmeyen bütün eşya, madde ve mallara uygulanacak mülkiyet rejimi her Üye Devletin kendi mevzuatıyla belirlenir.

BÖLÜM IX

NÜKLEER ORTAK PAZAR

Madde 92

İşbu Bölüm hükümleri, işbu Antlaşmanın IV. Ekini oluşturan listelerde yer alan mal ve ürünlere uygulanır.

Bu listeler, Komisyon ya da bir Üye Devletin girişimiyle

Komisyonun önerisi üzerine oybirliğiyle karar almak suretiyle Konsey tarafından değiştirilebilir.

Madde 93

Üye Devletler kendi aralarında, ithalat ve ihracatta:

- (a) A1 ve A2 Listelerinde yer alan ürünlere;
- (b) B listesinde yer alan, kendilerine ortak gümrük tarifesi uygulanan ve Komisyonca verilen ve nükleer amaçlara yönelik olduklarını gösteren bir sertifikaya sahip ürünlere uygulanan bütün gümrük vergilerini ya da eş etkili yükümleri, ithalat ve ihracattaki bütün miktar kısıtlamalarını, işbu Antlaşmanın yürürlüğe girişinden bir yıl sonra ortadan kaldırırlar.

Bununla birlikte, bir Üye Devletin egemenlik alanına giren Avrupa dışındaki topraklar, münhasıran mali nitelik taşıyan ithalat ve ihracat vergileri ile eş etkili yükümleri devam ettirebilirler. Bu vergi ve yükümlerin oranları ile bunları düzenleyen sistem, o devlet ile diğer Üye Devletler arasında ayırımı yol açamaz.

Madde 94

Üye Devletler aşağıdaki şartlarda bir ortak gümrük tarifesi oluştururlar:

- (a) A1 Listesinde yer alan ürünlerle ilgili ortak gümrük tarifesi, 1 Ocak 1957'de Üye Devletlerden birinde uygulanan en düşük tarife düzeyinde tespit edilir;
- (b) A2 Listesinde yer alan ürünlerle ilgili olarak ise Komisyon, Üye Devletler arasında, işbu Antlaşmanın yürürlüğe girişini izleyen üç aylık bir süre içinde bu ürünlerle ilgili görüşmelere başlanması için gerekli bütün tedbirleri alır. Bu ürünlerden bazıları için işbu Antlaşmanın yürürlüğe girişini izleyen birinci yılın sonunda herhangi bir anlaşmanın yapılmamış

olması halinde Konsey, Komisyonun teklifi üzerine nitelikli çoğunlukla karar alarak ortak gümrük tarifesinde uygulanacak oranları belirler;

- (c) A1 ve A2 Listelerinde yer alan ürünlere uygulanan ortak gümrük tarifesi, işbu Antlaşmanın yürürlüğe girişini izleyen birinci yılın sonundan itibaren uygulanır.

Madde 95

Topluluk içinde nükleer enerjinin gelişimine katkıda bulunacak bir tedbir niteliğinde olmak üzere Konsey, Komisyonun teklifi üzerine oybirliğiyle karar almak suretiyle, B listesinde yer alan ürünler üzerindeki ortak gümrük tarife oranlarının öngörülen tarihten önce uygulanmasına karar verebilir.

Madde 96

Üye Devletler, kamu düzeni, kamu güvenliği ve kamu sağlığıyla ilgili temel zorunluluklardan kaynaklanan sınırlamalar saklı kalmak kaydıyla, nükleer alanda nitelikli işgücü istihdamı konusunda, Üye Devletlerden herhangi birinin vatandaşlarına karşı uyrukluk esasına dayalı her türlü kısıtlamayı kaldırır.

Konsey, önceden Sosyal ve Ekonomik Komitenin görüşünü alan Komisyonun teklifi üzerine, Avrupa Parlamentosunun da görüşünü aldıktan sonra nitelikli çoğunlukla karar almak suretiyle, işbu Antlaşmanın uygulanma usullerine ilişkin direktifler çıkarabilir.

Madde 97

Bir Üye Devletin kanunlarına tabi olan ve Topluluk içindeki ilmi veya sınai nitelikli nükleer tesislerin kurulmasına katılmayı arzulayan kamu sektöründeki veya özel sektördeki gerçek veya tüzel kişilere uyrukluk esasına dayalı hiçbir kısıtlama uygulanamaz.

Madde 98

Üye Devletler, nükleer riskleri kapsayan sigorta sözleşmeleri bağitlamayı kolaylaştırmak için gerekli bütün tedbirleri alırlar.

İşbu Antlaşmanın yürürlüğe girişini izleyen iki yıllık bir süre içinde, Konsey, önceden Sosyal ve Ekonomik Komitenin görüşünü alan Komisyonun teklifi üzerine, Avrupa Parlamentosunun da görüşünü aldıktan sonra nitelikli çoğunlukla işbu Antlaşmanın uygulanmasıyla ilgili usullere ilişkin direktifler çıkarır.

Madde 99

Komisyon, işbu Antlaşmanın II. Ekini teşkil eden listede sıralanan endüstriyel faaliyetleri finanse etmeye yönelik sermaye hareketlerini kolaylaştırmayı amaçlayan her tür tavsiyede bulunabilir.

Madde 100

Her Üye Devlet, işbu Antlaşmanın uygulanmasında, mal, hizmet, sermaye ve kişilerin dolaşımının serbestleşmesi ölçüsünde, mal, hizmet ve sermaye hareketlerinin, ücret ve sermaye transferleriyle ilgili ödemelerin, alacaklı ya da yararlananın ikamet ettiği Üye Devlet parasıyla yapılmasına izin vermeyi taahhüt eder.

BÖLÜM X

DIŞ İLİŞKİLER

Madde 101

Topluluk kendi yetkileri ve kaza dairesi çerçevesinde, bir üçüncü Devlet, uluslararası kuruluş ya da bir üçüncü Devlet uyruklusu ile anlaşmalar ve sözleşmeler yaparak yükümlülük altına girebilir.

Bu anlaşma ve sözleşmeler Komisyon tarafından Konseyin direktifleri doğrultusunda görüşülür. Bu anlaşma ve sözleşmeler Konseyin onayı ile Komisyon tarafından yapılır; Konsey bu konuda nitelikli çoğunluk ile karar verir.

Bununla birlikte, uygulanması Konsey kararı gerektirmeyen ve ilgili bütçe sınırları dahilinde gerçekleştirilmesi mümkün olan anlaşma ve sözleşmeler sadece Komisyon tarafından görüşülür ve bağtlanır; Komisyon Konseye konu hakkında sürekli bilgi vermek zorundadır.

Madde 102

Üçüncü bir Devlet, uluslararası kuruluş ya da üçüncü Devlet uyruklusu ile yapılan ve Topluluğa ilaveten bir ya da daha çok Üye Devletin taraf oldukları anlaşma ve sözleşmeler, ancak tüm Üye Devletlerin, Komisyona, bu anlaşma ya da sözleşmelerin kendi iç hukuk hükümlerine göre uygulanabilir hale geldiklerini bildirmelerinden sonra yürürlüğe girerler.

Madde 103

Üye Devletler bir üçüncü Devlet, uluslararası kuruluş ya da bir üçüncü Devlet uyruklusu ile yapacakları anlaşma ve sözleşmelerin tasarılarını işbu Antlaşmanın uygulama alanını ilgilendirdiği ölçüde Komisyona bildirmekle yükümlüdürler.

Eğer bir anlaşma ya da sözleşme tasarısı işbu Antlaşmanın uygulanmasını engelleyici hükümler içeriyorsa, Komisyon kendisine sunulan bildirim alınmasını izleyen bir ay içinde ilgili Üye Devlete itirazını bildirir.

Bu Devlet, tasarlanan anlaşma ve sözleşmeleri, ancak Komisyonun itiraz nedenlerini ortadan kaldırdıktan ya da Adalet Divanının tasarıdaki hükümlerin işbu Antlaşma hükümleri ile bağdaştığına dair karar vermesinden sonra yapabilir. İlgili Devletin talebi üzerine Adalet Divanı bu konuda seri yargılama usulü ile karar verir. İlgili Devlet, Komisyonun görüşlerini aldıktan sonra, herhangi bir zamanda Adalet Divanına başvurabilir.

Madde 104

İşbu Antlaşma yürürlüğe girdikten sonra üçüncü bir Devlet, uluslararası kuruluş ya da üçüncü Devlet uyruklusu ile anlaşma ya da sözleşmeler yapan ya da bunları yenileyen kişi ya da teşebbüsler, bu anlaşma ve sözleşmelerin himayesine sığınarak işbu

Antlaşma ile kendilerine konulan yükümlülüklerden kaçamazlar. Her Üye Devlet, işbu Antlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra herhangi bir kişi ya da teşebbüs tarafından bir üçüncü Devlet, uluslararası kuruluş ya da bir üçüncü Devlet uyruklusu ile yapılan ve işbu Antlaşmanın uygulama alanına giren anlaşma ve

sözleşmeler ile ilgili tüm bilgileri,talebi üzerine Komisyona sunmak için gerekli gördüğü her türlü önlemi alır.

Komisyonun başvurusu üzerine, Adalet Divanı anlaşma ve sözleşmelerin işbu Antlaşma hükümleri ile bağdaşıp bağdaşmadığı konusunda karar verir.

Madde 105

İşbu Antlaşma hükümleri, bu Antlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce, bir Üye Devlet,bir kişi ya da teşebbüs ile bir üçüncü Devlet, uluslararası kuruluş ya da üçüncü Devlet uyruklusu arasında yapılan anlaşma veya sözleşmelerin işbu Antlaşmanın yürürlüğe girişinden en geç 30 gün sonra Komisyona bildirilmeleri kaydıyla, bu anlaşma ve sözleşmelerin uygulanmasını engellemez.

Bununla birlikte, bir kişi ya da teşebbüs ile üçüncü bir Devlet, uluslararası bir kuruluş ya da bir üçüncü Devlet uyruklusu arasında, işbu Antlaşmanın imzalanmasıyla yürürlüğe girişi arasında yapılan anlaşma ve sözleşmeler, Komisyonun talebi üzerine konuyu görüşen Adalet Divanı, işbu Antlaşma hükümlerinden kaçınma yoluna gitme niyetinin taraflardan biri ya da diğeri bakımından bu anlaşma veya sözleşmelerin belirleyici gerekçelerinden birini oluşturduğu görüşüne varmışsa, işbu Antlaşmanın uygulanmasını engelleyemez.

Madde 106

İşbu Antlaşma yürürlüğe girmeden önce nükleer enerji alanında işbirliği amacıyla üçüncü Devletler ile anlaşmalar yapan Üye Devletler, Topluluğun bu anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini devralabilmesi amacı ile Komisyon ile birlikte bu Üçüncü Devletler ile görüşmeler yapar.

Bu görüşmeler sonucunda yapılan her yeni anlaşma yukarıda adı geçen anlaşmaları imzalayan Üye Devlet ya da Devletlerin muvafakatını ve bu konuda nitelikli çoğunluk ile karar verecek olan Konseyin onayını gerektirir.

BAŞLIK ÜÇ

Kurumlara ilişkin hükümler

BÖLÜM 1

TOPLULUĞUN KURUMLARI

Kesim I

Avrupa Parlamentosu

Madde 107

Topluluk bünyesinde bir araya gelen Devletler halklarının temsilcilerinden oluşan Avrupa Parlamentosu, işbu Antlaşma ile kendisine verilen danışma ve denetim yetkilerini kullanır.

Madde 108

(1 ve 2. paragrafların, Avrupa Parlamentosu Temsilcilerinin Seçimine İlişkin Senedin 14. Maddesi uyarınca, 17 Temmuz 1979 tarihinden itibaren hükmü kalmamıştır.)

[Bkz: Söz konusu Senedin aşağıdaki 1. Maddesi:

1. Topluluk bünyesinde bir araya gelen Devletler halklarının Avrupa Parlamentosundaki temsilcileri, doğrudan genel oy ile seçilir.]

[Bkz: Söz konusu Senedin aşağıdaki 2. Maddesi:

2. Her Üye Devletten seçilen temsilcilerin sayısı aşağıdaki gibidir:

Belçika	24
Danimarka	16
Almanya	81
Yunanistan	24
İspanya	60
Fransa	81
İrlanda	15
İtalya	81
Lüksemburg	6
Hollanda	25
Portekiz	24
Birleşik Krallık	81] *

3. Avrupa Parlamentosu, doğrudan genel oy ile yapılacak seçimlerin bütün Üye Devletlerde tek tip bir usule göre yapılmasına ilişkin tasarılar hazırlar.**

Konsey oybirliğiyle uygun hükümleri belirler ve bunları Üye Devletlere kendi anayasal kurallarına göre kabul etmelerini tavsiye eder.

* İSP/PORT Katılma Senedinin 10.Maddesi ile belirlenen temsilcilerin sayısı.

** Bu konuda Bkz: Avrupa Parlamentosu Temsilcilerinin Seçimine İlişkin Senedin 7 (1) ve (2) Maddesi.

Madde 109

Avrupa Parlamentosu yılda bir defa olmak üzere Mart ayının ikinci salı günü kendiliğinden toplanır.* **

Avrupa Parlamentosu, üyelerinin çoğunluğunun, Konseyin veya Komisyonun talebi üzerine olağanüstü toplanabilir.

Madde 110

Avrupa Parlamentosu, Başkanını ve Başkanlık Divanını kendi üyeleri arasından seçer.

Komisyon üyeleri, bütün oturumlara katılabilir ve talep ederlerse Komisyon adına söz alabilirler.

Komisyon, Avrupa Parlamentosu veya üyeleri tarafından kendisine yöneltilen soruları yazılı veya sözlü olarak cevaplar.

Konsey, iç tüzüğünde belirlenen kurallar uyarınca Avrupa Parlamentosu tarafından dinlenir.

Madde 111

İşbu Antlaşmada aksine hüküm bulunmadıkça, Avrupa Parlamentosu, kullanılan oyların mutlak çoğunluğu ile karar alır.

Toplanma yeter sayısı iç tüzükle belirlenir.

Madde 112

Avrupa Parlamentosu, üye tam sayısının çoğunluğu ile kendi iç tüzüğünü kabul eder.

* Birinci paragraf Birleşme Antlaşmasının 27 (1) Maddesi ile değiştirilmiştir.

** Bu maddenin ikinci cümlesi için ayrıca Bkz: Avrupa Parlamentosu Temsilcilerinin Seçimine İlişkin Senedin 10. (3) Maddesine bakınız.

Avrupa Parlamentosunun görüşmeleri kendi iç tüzüğünde öngörülen şartlar uyarınca yayınlanır.

Madde 113

Avrupa Parlamentosu Komisyon tarafından kendisine sunulan yıllık genel raporu açık birleşimde görüşür.

Madde 114

Komisyonun faaliyetleri hakkında bir gensoru önergesi verilirse, Avrupa Parlamentosu bu önerge ile ilgili oylamayı önergenin verilişinden en az üç gün sonra ve ancak açık oylama ile bildirir.

Eğer gensoru önergesi Avrupa Parlamentosunun üye tam sayısının çoğunluğu ve kullanılan oyların üçte ikisiyle kabul edilirse, Komisyon üyeleri toplu olarak istifa ederler. Üyeler 127. Maddeye göre yerlerine atama yapılıncaya kadar günlük işleri yürütmeye devam ederler.

Kesim II

Konsey

Madde 115

Konsey, işbu Antlaşmada öngörülen şartlar dahilinde, görevlerini yerine getirir ve karar verme yetkisini kullanır.

Konsey, Üye Devletlerin ve Topluluğun faaliyetlerini koordine etmek için yetkisi dahilindeki bütün önlemleri alır.

Madde 116

(Bu Madde Birleşme Antlaşmasının 7. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının aşağıdaki 2. Maddesi:

Konsey, Üye Devletlerin temsilcilerinden oluşur. Her Hükümet kendi üyelerinden birini Konseye delege tayin eder.

Başkanlık görevi, Konseye üye her Devlet tarafından sıra ile altı aylık bir süre için aşağıdaki Üye Devletler sırasına göre yerine getirilir:

- İlk altı yıllık dönem için: Belçika, Danimarka, Almanya, Yunanistan, İspanya, Fransa, İrlanda, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Portekiz, Birleşik Krallık.
- Müteakip altı yıllık dönem için: Danimarka, Belçika, Yunanistan, Almanya, Fransa, İspanya, İtalya, İrlanda, Hollanda, Lüksemburg, Birleşik Krallık, Portekiz.]*

Madde 117

(Bu Madde Birleşme Antlaşmasının 7. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının aşağıdaki 3. Maddesi:

Konsey, Başkan tarafından resen çağrıldığında veya üyelerden biri ya da Komisyonun talebi üzerine toplanır.]

Madde 118

1. İşbu Antlaşmada aksine hüküm bulunmadıkça, Konsey üye tam sayısının çoğunluğu ile karar alır.

* İkinci paragraf İSP/PORT Katılma Senedinin 11.Maddesi ile değiştirilmiştir.

2. Konseyin nitelikli çoğunluk gerektiren kararları için üyelerin oy ağırlığı aşağıdaki gibidir.

Belçika	5
Danimarka	3
Almanya	10
Yunanistan	5
İspanya	8
Fransa	10
İrlanda	3
İtalya	10
Lüksemburg	2
Hollanda	5
Portekiz	5
Birleşik Krallık	10

Konsey kararlarının alınabilmesi için:

- İşbu Antlaşmaya göre, Komisyonun önerisi üzerine alınmaları gerekenler için lehte elli dört,
 - diğerleri için en az sekiz üye tarafından verilen lehte elli dört oy kullanılmalıdır.*
3. Hazır bulunan veya temsil edilen üyelerin çekimser kalmaları Konseyin oybirliği gerektiren kararlar almasını engellemez.

Madde 119

İşbu Antlaşma uyarınca Konseyin bir kararı Komisyonun önerisi üzerine alınmakta ise Konsey, bu öneriyi değiştirecek kararı ancak oybirliği ile alabilir.

Komisyon, özellikle, söz konusu öneri hakkında Avrupa Parlamentosunun görüşü alınmışsa, Konsey karar vermediği sürece ilk önerisini değiştirebilir.

* İkinci paragraf İSP/PORT Katılma Senedinin 14.Maddesi ile değiştirilmiştir.

Madde 120

Oylama yapıldığında Konseyin her bir üyesi diğer üyelere ancak birini temsil edebilir.

Madde 121

(Bu Madde Birleşme Antlaşmasının 7. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının aşağıdaki 5 ve 4. Maddeleri:

Madde 5:

Konsey kendi iç tüzüğünü yapar.

Madde 4:

Üye Devletlerin Daimi Temsilcilerinden oluşan bir komite, Konseyin çalışmalarını hazırlamak ve Konseyin kendisine verdiği görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.]

Madde 122

Konsey, Komisyonun ortak hedeflere ulaşılabilmesi için yararlı gördüğü bütün incelemeleri yapmasını ve uygun göreceği her türlü öneriyi kendisine sunmasını talep edebilir.

Madde 123

(Bu Madde Birleşme Antlaşmasının 7. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının aşağıdaki 6.Maddesi:

Konsey, Komisyon Başkanı ve üyelerinin ve Adalet Divanı Başkanının, yargıçlarının, savcılarının ve başkatibinin maaşlarını, tazminatlarını ve emekli maaşlarını nitelikli çoğunlukla tespit eder. Ücret yerine geçen her türlü ödemeyi de aynı çoğunlukla tespit eder.]

Kesim III

Komisyon

Madde 124

Komisyon, ortak pazarın tam olarak işleyişini ve gelişmesini sağlamak amacıyla:

- işbu Antlaşmanın hükümleri ile bu Antlaşma gereğince kurumlar tarafından belirlenen tedbirlerin uygulanmasını sağlar;
- işbu Antlaşmada açıkça öngörülmesi veya Komisyonun gerekli görmesi halinde, işbu Antlaşmada belirtilen konularla ilgili tavsiyelerde bulunur veya görüşler bildirir;
- işbu Antlaşmada öngörülen şartlarda, resen karar alma yetkisine sahip olduğu gibi, Konsey ve Avrupa Parlamentosunca alınan tedbirlerin şekillendirilmesine de katkıda bulunur;
- Konsey tarafından belirlenen kuralların uygulanması için Konseyin kendisine verdiği yetkileri kullanır.

Madde 125

(Bu Madde, Birleşme Antlaşmasının 19. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

(Bkz: Birleşme Antlaşmasının aşağıdaki 18. Maddesi :

Komisyon her yıl, Avrupa Parlamentosunun oturumunun açılmasından en az bir ay önce Toplulukların faaliyetleri ile ilgili genel bir rapor yayınlar.]

Madde 126

(Bu Madde, Birleşme Antlaşmasının 19. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının aşağıdaki 10. Maddesi:

1. Komisyon, yeterlilikleri esas alınarak seçilen ve bağım-

sızlıkları şüphe götürmeyen 17 üyeden oluşur.*

Komisyon üyelerinin sayısı, Konsey tarafından oybirliğiyle karar alınarak değiştirilebilir.

Sadece Üye Devlet uyrukluları Komisyon üyesi olabilirler.

Komisyonunda Üye Devletlerin her birinden en az bir uyruklunun bulunması zorunludur, ancak aynı Devlet uyruğunda bulunan üye sayısı ikiden fazla olamaz.

2. Komisyon üyeleri görevlerini Toplulukların genel çıkarları doğrultusunda, tam bir bağımsızlıkla yerine getirirler.

Görevlerinin yerine getirilmesinde, hiçbir hükümet ya da kuruluştan ne talimat isterler, ne de alırlar. Görevleri ile bağdaşmayan her türlü faaliyetten kaçınırlar. Her Üye Devlet, bu kurala uymayı ve görevlerinin ifası sırasında Komisyon üyelerini etkileme yoluna gitmemeyi taahhüt eder.

Komisyon üyeleri görev süreleri boyunca, kazanç karşılığı olsun ya da olmasın başka hiçbir mesleki faaliyette bulunamazlar. Göreve başlarken görevlerinin devamı süresince ve görevleri sona erdikten sonra, görevlerinin gerektirdiği yükümlülüklere riayet etmeyi ve özellikle görevleri sona erdikten sonra, bazı görev ve menfaatlerin kabulüyle ilgili olarak, dürüst ve duyarlı davranmayı resmen taahhüt ederler. Bu yükümlülüklerin ihlali halinde, Konsey veya Komisyonun müracaatı üzerine Adalet Divanı, duruma göre ilgili üyenin 13. Madde* uyarınca resen görevden ayrılmış sayılmasına veya emeklilik hakkından

ya

da

* Birinci paragrafın ilk bendi İSP/PORT Katılma Senedinin 15.Maddesi ile değiştirilmiştir.

onun yerine geçen diğer sosyal haklardan mahrum bırakılmasına karar verebilir.]

Madde 127

(Bu Madde, Birleşme Antlaşmasının 19. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının aşağıdaki 11. Maddesi:

Komasyon üyeleri, Üye Devlet hükümetlerinin ortak kararıyla atanırlar.

Üyelerin görev süreleri 4 yıldır. Bu süre yenilenebilir.]

Madde 128

(Bu Madde, Birleşme Antlaşmasının 19. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının aşağıdaki 12. Maddesi:

Normal yenilenme ve ölüm dışında bir Komasyon üyesinin görevi, istifa ettiği veya resen görevden ayrılmış sayıldığı zaman sona erer.

Görev süresinin geri kalan kısmı için ilgilinin yerine atama yapılır. Konsey oybirliğiyle, bu kadroya yeni atama yapılmasına gerek olmadığına karar verebilir.

13. Maddede* belirtilen hükümler uyarınca, resen görevden ayrılmış sayılma durumları dışında, Komasyon üyeleri yerlerine yeni atama yapılincaya kadar görevlerine devam ederler.]

Madde 129

(Bu Madde, Birleşme Antlaşmasının 19. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının aşağıdaki 13. Maddesi:

Komasyonun herhangi bir üyesinin görevini yerine getirmesi için gerekli şartları artık taşımaması ya da ciddi bir hata yapması halinde, Adalet Divanı, Konsey veya

* Birleşme Antlaşmasının 13. Maddesi. Bkz. Aşağıdaki 129. Madde

Komisyonun başvurusu üzerine o üyeyi resen görevden ayrılmış sayabilir.]

Madde 130

(Bu Madde, Birleşme Antlaşmasının 19. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının aşağıdaki 14. Maddesi:

Komisyon Başkanı ve altı Başkan Yardımcısı, Komisyon üyelerinin atanması için öngörülen usule göre üyeleri arasından iki yıllık bir süre için atanırlar. Görev süreleri yenilenebilir. ¹

Konsey, oybirliğiyle karar alarak Başkan Yardımcılarına ilişkin hükümleri değiştirebilir. ²

Komisyonun tamamen yenilenmesi durumu hariç, atamalar, Komisyonun görüşü alındıktan sonra yapılır.

Başkan ve Başkan yardımcılarının görevden ayrılmaları veya ölümleri halinde, görev sürelerinin geri kalan kısmı için yukarıdaki hükümler uyarınca yerlerine atama yapılır.]

Madde 131

(Bu Madde, Birleşme Antlaşmasının 19. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının aşağıdaki 15 ve 16. Maddeleri:

Madde 15:

Konsey ve Komisyon karşılıklı görüş alışverişinde bulunurlar ve işbirliği yöntemlerini ortak bir kararla düzenlerler.

Madde 16:

Komisyon, kendisinin ve birimlerinin Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu, Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğunu kuran Antlaşmaların ve işbu Antlaşmanın

¹ Birinci paragraf, *YSP/PORT Katılma Senedinin 16.Maddesi ile değiştirilmiştir.*

² İkinci paragraf *anılan Senedin 16.Maddesi ile eklenmiştir.*

hükümlerine uygun olarak çalışmalarını sağlayacak şekilde kendi iç tüzüğünü yapar. Bu tüzüğün yayınlanmasını sağlar.]

Madde 132

(Bu Madde, Birleşme Antlaşmasının 19. Maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının aşağıdaki 17. Maddesi:

Komisyon kararları 10. Maddede belirtilen üye sayısının çoğunluğu ile alınır.*

Bir Komisyon toplantısı ancak iç tüzüğünde belirlenen üye sayısı mevcut ise geçerlidir.]

Madde 133**

Madde 134

1. Komisyon nezdinde istişari nitelikli bir Bilimsel ve Teknik Komite kurulmuştur.

Bu Antlaşmada öngörülen hallerde Komitenin görüşünü almak zorunludur. Komisyonun uygun gördüğü bütün durumlarda Komitenin görüşüne başvurulabilir.

2. Komite, Komisyonun görüşü alındıktan sonra Konsey tarafından atanan 33 üyeden oluşur.***

Komite üyeleri kendi adlarına görev yapmak üzere beş yıllık bir süre için atanırlar. Görev süreleri yenilenebilir. Komite üyeleri hiçbir makamın emrine giremezler.

Bilimsel ve Teknik Komite her yıl, kendi üyeleri arasından, başkanı ile başkanlık divanını seçer.

* Birleşme Antlaşmasının 10.Maddesi. Bkz: yukarıdaki 126. Madde.

** Bu Madde Birleşme Antlaşmasının 19.Maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

*** İkinci paragrafın 1. bendi, İSP/PORT Katılma Senedinin 23. Maddesiyle değiştirilmiştir.

Madde 135

Komisyon, görevinin yerine getirilmesi açısından gerekli bütün istişarelerde bulunabilir ve her çeşit çalışma grupları kurabilir.

Kesim IV

Adalet Divanı

Madde 136

Adalet Divanı, işbu Antlaşmanın yorum ve uygulanmasında hukuka riayeti sağlar.

Madde 137

Adalet Divanı 13 yargıçtan oluşur.*

Adalet Divanı, genel kurul halinde toplanır. Bununla birlikte, bu amaçla yapılan düzenlemede öngörülen hükümler dahilinde ya bazı hazırlık soruşturmalarını yapmak ya da belli türde bazı davalara bakmak üzere kendi bünyesinde her biri üç veya beş yargıçtan oluşan daireler kurabilir.

Adalet Divanı, Üye Devletlerden veya Topluluk kurumlarından biri tarafından açılan davalara bakmak ve iç tüzüğün Adalet Divanı dairelerine yetki vermediği durumlarda, 177. Madde uyarınca, kendisine gönderilen ön karar gerektiren sorunları karara bağlamak üzere genel kurul halinde toplanır.**

* Birinci paragraf İSP/PORT Katılma Senedinin 17.Maddesi ile değiştirilmiştir.

** Üçüncü paragraf Konseyin 26 Kasım 1974 tarihli kararının 1.Maddesi ile değiştirilmiştir (28 Kasım 1974 tarih ve L 318 sayılı Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi).

Adalet Divanının talebi üzerine Konsey, oybirliğiyle yargıçların sayısını artırabilir ve bu maddenin ikinci ve üçüncü paragrafları ile 139. Maddenin ikinci paragrafında gerekli uyarlamaları yapabilir.

Madde 138

Adalet Divanında altı savcı bulunur.*

Savcı, 136. Madde ile Adalet Divanına verilen görevin ifasına yardımcı olmak için, bu mahkemeye açılan davalara ilişkin gerekçeli mütalaalarını tam bir tarafsızlık ve bağımsızlıkla açık celsede sunmakla görevlidir.

Adalet Divanının talebi üzerine, Konsey oybirliğiyle savcılarının sayısını artırabilir ve 139. Maddenin üçüncü paragrafında gerekli uyarlamaları yapabilir.

Madde 139

Bağımsızlıkları şüphe götürmeyen, kendi ülkelerinde en yüksek adli görevleri yerine getirmek için gerekli şartları haiz ya da herkesçe kabul edilen yeterliliğe sahip hukukçular arasından seçilen yargıç ve savcılar, Üye Devlet Hükümetlerinin ortak kararıyla altı yıllık bir süre için atanırlar.

Yargıçlar üç yılda bir kısmi yenilemeye tabi tutulur. Sırasıyla önce yedi sonra altı yargıç yenilenir.**

* Birinci paragraf, İSP/PORT Katılma Senedinin 18.Maddesi ile değiştirilmiştir.

** İkinci paragraf İSP/PORT Katılma Senedinin 19.Maddesi ile değiştirilmiştir.

Savcılar üç yılda bir kısmi yenilemeye tabi tutulur.

Her defasında üç savcı yenilenir.*

Emekliye ayrılan yargıç ve savcılar yeniden atanabilirler.

Yargıçlar kendi aralarından üç yıllık bir süre için Adalet Divanı Başkanını seçerler. Başkan yeniden seçilebilir.

Madde 140

Adalet Divanı, kendi Başkatibini atar ve statüsünü belirler.

Madde 140 a**

1. Konsey, Adalet Divanının talebi üzerine ve Komisyon ile Avrupa Parlamentosunun görüşünü aldıktan sonra, Divan Statüsü ile belirlenen şartlar dahilinde, sadece hukuki sorunların Adalet Divanı nezdinde temyiz hakkı saklı kalmak kaydıyla, gerçek ve tüzel kişilerce açılan belli nitelikteki davalara veya başvurulara bakmakla yükümlü Adalet Divanına bağlı bir ilk derece mahkemesini oybirliğiyle kurabilir. Bu mahkeme, Üye Devletler veya Topluluğun kurumları tarafından açılan davalara veya 150. Maddeye göre sunulan önkarar gerektiren sorunlara bakmaya yetkili değildir.
2. Konsey, 1. paragrafta belirtilen usule uygun olarak söz konusu mahkemenin oluşum şeklini belirler ve Adalet Divanı Statüsünde gerekli uyarılama ve ek düzenlemeleri yapar. Konsey aksine karar vermedikçe, işbu Antlaşmanın Adalet Divanına

* Üçüncü paragraf, İSP/PORT Katılma Senedinin 19.Maddesiyle değiştirilmiştir.

** Bu Madde Tek Avrupa Senedinin 26.Maddesiyle eklenmiştir.

- ilişkin hükümleri, özellikle Adalet Divanı Statüsüne ilişkin Protokol hükümleri, bu mahkemeye de uygulanır.
3. Bu mahkemenin üyeleri, bağımsızlıkları şüphe götürmeyen ve adli görevin gerektirdiği ehliyete sahip kişiler arasından seçilirler; bu üyeler, Üye Devletler Hükümetlerinin ortak kararı ile altı yıllık bir süre için atanırlar. Her üç yılda bir kısmi yenileme yapılır. Görev süresi dolan üyeler yeniden atanabilir.
 4. Bu mahkeme, Adalet Divanı ile mutabakata vararak kendi iç tüzüğünü yapar. Bu iç tüzüğün Konseyce oybirliğiyle onaylanması gerekir.

Madde 141

Komisyon, Üye Devletlerden birinin işbu Antlaşma gereğince üzerine düşen yükümlülüklerden birini yerine getirmediği kanısına varırsa bu Devlete kendi görüşlerini sunma imkanı tanıdıktan sonra, bu konuda gerekçeli görüşünü bildirir.

İlgili Devlet, Komisyonun belirlediği süre içinde bu görüşe uygun hareket etmezse Komisyon Adalet Divanına başvurabilir.

Madde 142

Bir Üye Devlet, diğer bir Üye Devletin işbu Antlaşma gereğince üzerine düşen yükümlülüklerinden birini yerine getirmediği kanısına varırsa Adalet Divanına başvurabilir.

Bir Üye Devlet, işbu Antlaşma gereğince üzerine düşen bir yükümlülüğü ihlal ettiği iddiasıyla diğer bir Üye Devlet aleyhine dava açmadan önce Komisyona başvurmak zorundadır.

Komisyon, ilgili Devletlere iddia ve savunmalarını yazılı ve sözlü olarak karşılıklı sunma imkanı verdikten sonra kendi gerekçeli görüşünü bildirir.

Komisyon, başvuru tarihinden itibaren üç ay içinde görüşünü bildirmezse, bu eksiklik Adalet Divanına dava açılmasını engellemez.

Madde 143

Adalet Divanı, bir Üye Devletin işbu Antlaşma gereğince üzerine düşen yükümlülüklerden birini yerine getirmediğini kabul ederse anılan Devlet, Adalet Divanı kararının uygulanması için gereken tedbirleri almak zorundadır.

Madde 144

Adalet Divanı,

- (a) Komisyonca verilen lisans veya alt-lisanslarla ilgili uygun şartları 12. Madde gereğince tespit ettirmeye yönelik başvurular;
- (b) kişi veya teşebbüsler tarafından 89. Madde gereğince Komisyonca kendilerine verilen cezalara karşı yapılan başvurular hakkında sınırsız yargı yetkisine sahiptir.

Madde 145

Komisyon, bir kişi veya teşebbüsün, işbu Antlaşmayı 83. Madde hükümleriyle cezalandırılması mümkün olmayacak şekilde ihlal ettiği kanısına varırsa, bu kişi veya teşebbüsün mensup olduğu Üye Devleti söz konusu ihlali kendi ulusal mevzuatına göre cezalandırmaya davet eder.

İlgili Devlet Komisyonca belirlenen süre içinde bu davetin gereğini yerine getirmezse, Komisyon, söz konusu kişi veya teşebbüsün iddia edilen fiilini tespit ettirmek için Adalet Divanına başvurabilir.

Madde 146

Adalet Divanı, Konsey ve Komisyonun, tavsiye ve görüşler dışındaki kararlarının hukuka uygunluğunu denetler. Bu amaçla bir Üye Devlet Konsey veya Komisyon tarafından yetkisizlik, temel şekil kurallarının ihlali, işbu Antlaşmanın veya onun uygulanmasıyla ilgili herhangi bir hukuk kuralının ihlali veya yetkinin kötüye kullanılması iddiasıyla açılan davalar hakkında karar vermeye yetkilidir.

Her gerçek veya tüzel kişi, muhatabı olduğu kararlara ve diğer bir kişiye yönelik olarak çıkarılmış bir tüzük veya bir karar bile olsa, doğrudan ve kişisel olarak kendisini ilgilendiren kararlara karşı aynı koşullar altında, dava açabilir.

Bu Maddede belirtilen davaların, duruma göre, kararın yayınlanmasını, davacıya tebliğini veya tebliğ edilememesi halinde davacının kararı öğrendiği günü izleyen iki ay içinde açılması gerekir.

Madde 147

Dava haklı görülürse, Adalet Divanı dava konusu yapılan işlemin iptaline karar verir.

Bununla birlikte, tüzüğe ilişkin olarak Adalet Divanı gerekli görürse, iptal edilen tüzüğün etkilerinden hangilerinin kesinleşmiş sayılacağını belirtir.

Madde 148

İşbu Antlaşmanın ihlali halinde Konsey veya Komisyonun karar vermekten çekinmesi durumunda, Üye Devletler ve Topluluğun diğer kurumları bu ihlali tespit ettirmek için Adalet Divanına başvurabilirler.

Bu başvuru ancak, söz konusu kurumun önceden karar vermeye davet edilmiş olması şartıyla kabul edilebilir. İlgili kurum bu daveti izleyen iki ay içinde karar vermezse, müteakip iki ay içinde başvuru yapılabilir.

Gerçek veya tüzel kişi, Topluluğun kurumlarından birini, tavsiye veya görüş dışında herhangi bir işlemi kendisine bildirmemiş olmasından dolayı önceki paragraflarda belirlenen şartlar uyarınca Adalet Divanına şikayet edebilir.

Madde 149

İşlemi iptal edilen veya işleminin işbu Antlaşmaya aykırı olduğu kabul edilen kurum, Adalet Divanı kararının uygulanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Bu yükümlülük 188. Maddenin ikinci paragrafının uygulanmasından doğabilecek herhangi bir yükümlülüğü ortadan kaldırmaz.

Madde 150

Adalet Divanı:

- (a) işbu Antlaşmanın yorumu konusunda;
- (b) Topluluğun kurumlarının işlemlerinin geçerliliği ve yorumu konusunda;
- (c) Konsey kararıyla oluşturulan kurumların statülerinde öngörülmesi şartıyla, bu statülerin yorumu konusunda

ön karar verme yetkisine sahiptir.

Böyle bir sorun bir Üye Devlet mahkemesi önünde ileri sürüldüğünde bu mahkeme kendi kararını vermek için konuya ilişkin bir ön karara gerek duyarsa, Adalet Divanından bu konuda karar vermesini talep edebilir.

Böyle bir sorun, iç hukuka göre kararlarına karşı kanun yolu kapalı bulunan ulusal bir mahkemede bakılmakta olan bir davada ileri sürülürse, bu mahkeme Adalet Divanına başvurmakla yükümlüdür.

Madde 151

Adalet Divanı, 188. Maddenin ikinci paragrafında belirtilen zararların tazmini ile ilgili davalara bakma yetkisine sahiptir.

Madde 152

Adalet Divanı, statülerinde belirlenen veya kendilerine uygulanan Personel Rejimi sınırları ve şartları dahilinde Toplulukla memurları arasındaki her tür ihtilafa bakmaya yetkilidir.

Madde 153

Adalet Divanı, Topluluk tarafından veya onun adına yapılan bir kamu hukuku veya özel hukuk sözleşmesindeki herhangi bir tahkim şartı gereğince yargı yetkisine sahiptir.

Madde 154

Adalet Divanı, bir tahkim sözleşmesi gereğince önüne getirilmesi halinde, işbu Antlaşmanın konusuyla bağlantılı olarak Üye Devletler arasında doğan herhangi bir uyuşmazlığı karara bağlamaya yetkilidir.

Madde 155

İşbu Antlaşma ile Adalet Divanına verilen yetkiler saklı kalmak kaydıyla, Topluluğun taraf olduğu uyuşmazlıklar, bu nedenle, ulusal mahkemelerin yargı yetkisi dışında bırakılamaz.

Madde 156

146. Maddenin üçüncü paragrafında öngörülen sürenin bitimine bağlı olmaksızın, Konsey veya Komisyonun bir tüzüğünden kaynaklanan bir uyuşmazlık dolayısıyla taraflardan her biri, Adalet Divanı önünde bu tüzüğün geçersizliğini ileri sürmek için, 146. Maddenin birinci paragrafında öngörülen gerekçelerden yararlanabilir.

Madde 157

İşbu Antlaşmada aksine hüküm bulunmadıkça, Adalet Divanına açılan davaların yürütmeyi durdurucu etkisi yoktur. Bununla birlikte Adalet Divanı, şartların bunu gerektirdiği kanısına varırsa dava konusu yapılan işlem için yürütmeyi durdurma kararı alabilir.

Madde 158

Adalet Divanı, önüne getirilen davalarda, gerekli ihtiyati tedbirlerin alınmasına karar verebilir.

Madde 159

Adalet Divanı kararları 164. Maddede belirlenen şartlar dahilinde icra kabiliyetine sahiptir.

Madde 160

Adalet Divanı Statüsü ayrı bir Protokol ile belirlenir.

Konsey, Adalet Divanının talebi üzerine, Komisyon ile Avrupa Parlamentosunun görüşünü aldıktan sonra, oybirliğiyle, Statünün III. Başlık hükümlerinde değişiklik yapabilir.*

Adalet Divanı kendi iç tüzüğünü yapar. Bu tüzüğün Konseyce oybirliğiyle onaylanması gerekir.

BÖLÜM II**ÇEŞİTLİ KURUMLARA İLİŞKİN ORTAK
HÜKÜMLER****Madde 161**

Konsey veya Komisyon, görevlerini yerine getirmek için işbu Antlaşmanın hükümlerine uygun olarak tüzükler hazırlar, direktifler çıkarır, kararlar alır, tavsiye veya görüşler bildirir.

Tüzükler genel geçerliliğe sahiptir. Bütünüyle bağlayıcıdır ve bütün Üye Devletlerde doğrudan uygulanır.

* İkinci paragraf Tek Avrupa Senedinin 27. Maddesiyle eklenmiştir.

Direktifler, sonuçları itibarıyla her muhatap Üye Devleti bağlar ancak şekil ve yöntem seçimini ulusal makamlara bırakır.

Kararlar, muhatapları için bütünüyle bağlayıcıdır.

Tavsiye ve görüşler bağlayıcı değildir.

Madde 162

Konsey ve Komisyonun tüzük, direktif ve kararları gerekçeli olup, işbu Antlaşmaya göre alınması zorunlu öneri veya görüşler bunlarda belirtilir.

Madde 163

Tüzükler Topluluğun Resmi Gazetesinde yayınlanır. Belirtilen tarihte veya tarih belirtilmemişse, yayınlanmalarını izleyen yirminci günde yürürlüğe girerler.

Direktifler ve kararlar, muhataplarına tebliğ edilirler ve tebliğ ile geçerlilik kazanırlar.

Madde 164

Cebri icra, bu yola başvuru Devlette yürürlükte olan Hukuk Muhakemeleri Usulüne göre yapılır. Kesinleşme şerhi, ilamın doğruluğunun kontrolünden başka bir inceleme yapılmaksızın, her Üye Devlet hükümetinin bu amaçla tayin edip Komisyona, Adalet Divanına ve 18. Madde gereğince kurulan Hakem Kuruluna bildireceği ulusal makam tarafından karara eklenir.

İlgili, kendi talebi üzerine, bu işlemler tamamlandıktan sonra, ulusal mevzuata göre yetkili makama doğrudan başvurarak cebri icra takibine geçebilir.

Cebri icra takibi, ancak Adalet Divanı kararıyla durdurulabilir. Bununla birlikte, icra tedbirlerinin hukuka uygunluğunun denetimi ilgili ülke mahkemelerinin yetkisindedir.

BÖLÜM III

EKONOMİK VE SOSYAL KOMİTE

Madde 165

İstişari nitelikli bir Ekonomik ve Sosyal Komite kurulur.

Bu Komite, çeşitli ekonomik ve sosyal faaliyet kesimlerinin temsilcilerinden oluşur.

Madde 166

Komite üyelerinin sayısı aşağıdaki gibidir:

Belçika	12
Danimarka	9
Almanya	24
Yunanistan	12
İspanya	21
Fransa	24
İrlanda	9
İtalya	24
Lüksemburg	6
Hollanda	12
Portekiz	12
Birleşik Krallık	24 *

* Birinci paragraf İSP/PORT Katılma Senedinin 21.Maddesi ile değiştirilmiştir.

Komite üyeleri, Konsey tarafından oybirliğiyle dört yıllık bir süre için atanırlar. Görev süreleri yenilenebilir.

Komite üyeleri kendi adlarına hareket etmek üzere atanırlar ve hiçbir makamın emrine girmezler.

Madde 167

1. Komite üyelerinin atanması amacıyla, her Üye Devlet, kendi uyruklarına tahsis edilen temsilci sayısının iki katı kadar aday içeren bir listeyi Konseye gönderir.

Komitenin teşekkülünde, çeşitli ekonomik ve sosyal kesimlerin uygun bir şekilde temsil edilmesinin sağlanması gereği dikkate alınır.

2. Konsey, Komisyona danışır. Topluluğun faaliyetleri ile ilgili çeşitli ekonomik ve sosyal sektörleri temsil eden Avrupa kuruluşlarının görüşlerini alabilir.

Madde 168

Komite, başkanını ve başkanlık divanını kendi üyeleri arasından iki yıllık bir süre için seçer.

Komite, kendi iç tüzüğünü yapar ve Konseye sunar. Konsey bu iç tüzüğü oybirliğiyle onaylar.

Komite, Konsey ve Komisyonun talebi üzerine başkan tarafından toplantıya çağrılır.

Madde 169

Komite ihtisas şubelerine ayrılabilir.

İhtisas grupları faaliyetlerini, Komitenin genel yetkileri çerçevesinde yürütür. Komiteden bağımsız olarak ihtisas gruplarına danışılmaz.

Komite bünyesinde ayrıca Komiteye sunulmak üzere belirli alanlarda veya sorunlar üzerinde, görüş taslakları hazırlamakla görevli alt komiteler de kurulabilir.

İhtisas grupları ile alt-komitelerin oluşum şekli, yetki ve sorumlulukları iç tüzükte belirlenir.

Madde 170

İşbu Antlaşmada öngörülen durumlarda, Konsey veya Komisyonun Komiteye danışması zorunludur. Bu kurumlar, uygun gördükleri her durumda Komiteye danışabilirler.

Konsey veya Komisyon gerekli görürse, Komiteye görüşünü bildirmesi için bir süre tanır; bu süre, başkana bu amaçla tebligatın yapıldığı tarihten başlamak üzere on günden az olamaz. Tanınan sürenin bitimine kadar görüşün bildirilmemesi müteakip faaliyetleri engellemez.

Komitenin ve ihtisas grubunun görüşleri ve görüşmelerle ilgili tutanak Komisyona ve Konseye gönderilir.

BAŞLIK DÖRT

Mali Hükümler

Madde 171

1. Ajans ile Ortak Teşebbüslerin varidat ve harcamaları dışında, Topluluğun bütün gelir ve giderleri, her mali yıl için tahmini olarak belirlenir ve gerek işletme bütçesine, gerekse araştırma ve yatırım bütçesine kaydolunur.

Her bütçe, gelir ve giderleri bakımından denk olmalıdır.

2. Ticari esaslara göre faaliyette bulunan Ajansın gelir ve giderleri özel bir hesapta gösterilir.

Bu gelir ve giderlerin tahmin, uygulama ve denetim şartları, Ajansın statüsü de gerektiği şekilde göz önünde bulundurularak 183. Madde gereğince çıkarılan mali tüzüklerle belirlenir.

3. Ortak Teşebbüslerin her mali yıla ilişkin gelir ve gider tahminleriyle işletme hesapları ve bilançoları, bu teşebbüslerin statülerinde belirtilen şartlar uyarınca Komisyona, Konseye ve Avrupa Parlamentosuna gönderilir.

Madde 172

1. Hizmet bütçesinin gelirleri, diğer gelirlerin yanı sıra Üye Devletlerin aşağıdaki katılım paylarına göre belirlenen mali katkılarından oluşur.

Belçika	7.9
Almanya	28
Fransa	28
İtalya	28
Lüksemburg	0.2
Hollanda	7.9

2. Araştırma ve yatırım bütçesinin gelirleri diğer muhtemel kaynakların yanı sıra, Üye Devletlerin aşağıdaki katılım paylarına göre belirlenen mali katkılarından oluşur:

Belçika	9.9
Almanya	30
Fransa	30
İtalya	23
Lüksemburg	0.2
Hollanda	6.9

3. Konsey, oybirliğiyle karar alarak katılım paylarında değişiklik yapabilir.
4. Araştırma ve yatırımların finansmanına yönelik borçlanmalar, 117. Maddenin 5. paragrafında öngörülen ilkeler uyarınca, Konsey tarafından belirlenecek şartlara göre yapılır.

Topluluk, bir Üye Devletin sermaye piyasasında menkul kıymet ihracı yoluyla borçlanmaya ilişkin yasal hükümler çerçevesinde veya bu Üye Devlette bu tür yasal düzenlemelerin bulunmaması halinde, Komisyonca öngörülen borçlanma konusunda bu Üye Devletle Komisyonun görüşüp anlaşmaları şartıyla kredi alabilir.

Üye Devletin yetkili makamları onay vermeyi, ancak bu Devletin sermaye piyasasında ciddi sorunların ortaya çıkmasından endişe etmeleri halinde reddedebilir.

Madde 173

Üye Devletlerin 172. Maddede öngörülen mali katkılarının yerine, kısmen veya tamamen Topluluğun Üye Devletlerden aldığı vergiler konulabilir.

Bu amaçla, Komisyon Konseye, bu vergilerin tarhı, oranının tespit şeklini ve tahsil usulleri ile ilgili öneriler sunar.

Konsey, Avrupa Parlamentosunun bu önerilerle ilgili görüşünü aldıktan sonra, uygun hükümleri oybirliğiyle belirler ve Üye Devletlere, bunları kendi anayasal kurallarına göre kabul etmelerini tavsiye eder.

Madde 174

1. Hizmet bütçesinde yer alan giderler özellikle:

(a) yönetim giderleri;

(b) güvenlik kontrolü ve sağlığın korunmasıyla ilgili harcamaları,

kapsar.

2. Araştırma ve yatırım bütçesinde yer alan giderler özellikle:

(a) Topluluğun araştırma programının uygulanmasıyla ilgili harcamaları;

(b) gerektiğinde Ajansın sermayesine ve yatırım harcamalarına katılımı;

(c) eğitim kurumlarının donatımı ile ilgili harcamaları;

(d) gerektiğinde Ortak Teşebbüslere ve bazı ortak faaliyetlere katılımı,

kapsar.

Madde 175

183. Madde uyarınca yapılacak yasal düzenlemelerde aksine hüküm bulunmadıkça hizmet bütçesinde kayıtlı giderlere ilişkin olarak bir mali yıl için harcama yetkisi verilir.

183. Maddeye uygun olarak belirlenecek şartlar dahilinde, personel giderleri hariç, bütçe dönemi sonuna kadar kullanılmamış

olan ödenekler, ancak bir sonraki bütçe yılına aktarılabilir.

Ödenekler, giderlerin türleri ve tahsis amaçlarına göre özel bölümlere ayrılır ve gerektiğinde bu bölümler de 183. Madde uyarınca yapılacak yasal düzenlemelere uygun olarak altbölümlere ayrılır.

Avrupa Parlamentosu, Konsey, Komisyon ve Adalet Divanının giderleri, bazı ortak gider kalemleri için yapılan özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, bütçede ayrı bölümler halinde gösterilir.

Madde 176

1. Program ve harcamalarla ilgili olarak Konseyce oybirliğiyle alınması gereken kararlardan doğan sınırlamalar saklı kalmak kaydıyla araştırma ve yatırım harcamalarına ayrılan ödenekler:

(a) kendi başına bir kalem oluşturan ve tutarlı bir bütün meydana getiren bir harcama dilimini karşılamak üzere ayrılan taahhüt ödeneklerini;

(b) bendi gereğince akdedilen taahhütlerin karşılanması için her yıl yapılabilecek azami harcama için gerekli tahsisat ödemelerini,

kapsar,

2. Taahhüt ve ödeme programı Komisyon tarafından önerilen ilgili bütçe tasarısının ekinde gösterilir.

3. Araştırma ve yatırım harcamalarına ilişkin ödenekler, türleriyle tahsis amaçlarına göre özel bölümlere ayrılır ve gerektiğinde 183. Madde uyarınca yapılacak yasal düzenlemelere uygun olarak alt bölümlere ayrılır.

4. Kullanılmayan ödenekler, Konseyce aksine karar alınmadıkça, Komisyonun kararıyla ertesi bütçe yılına devredilir.

Madde 177*

1. Mali yıl 1 Ocakta başlar ve 31 Aralıkta sona erer.
2. Topluluğun kurumlarından her biri, 1 Temmuzdan önce gider tahminlerini yapar. Komisyon, bu tahminleri bir bütçe ön tasarısında birleştirir. Bu tasarıya farklı tahminleri içerebilen görüşünü ekler.

Bu bütçe ön tasarısı, gelir ve giderlerin birer tahminini içerir.

3. Komisyon, bütçe ön tasarısını en geç uygulanacağı yıldan önceki yılın Eylül ayının birinci günü Konseye sunar.

Konsey, bu bütçe ön tasarısında değişiklik yapmak istediğinde Komisyona ve gerektiğinde diğer ilgili kurumlara danışır.

Konsey, nitelikli çoğunlukla karar alarak, bütçe tasarısını hazırlar ve Avrupa Parlamentosuna gönderir.

4. Bütçe tasarısının en geç bütçenin uygulanacağı yıldan önceki yılın Ekim ayının beşinci günü Avrupa Parlamentosuna sunulması gerekir.

* Bu Madde Bazı Mali Hükümleri Değiştiren Antlaşmanın 20.Maddesi ile değiştirilmiştir.

Avrupa Parlamentosu, üye tam sayısının çoğunluğu ile bütçe tasarısını değiştirmek ve kullanılan oyların mutlak çoğunluğu ile işbu Antlaşmadan veya bu Antlaşma gereğince alınan kararlardan zorunlu olarak doğan harcamalar konusunda tasarıda değişiklikler yapılmasını Konseye teklif etmek hakkına sahiptir.

Avrupa Parlamentosu, kendisine sunulmasını izleyen 45 gün içinde bütçe tasarısını onaylarsa bütçe kesin olarak kabul edilmiş olur. Bu süre içinde, Avrupa Parlamentosu bütçe tasarısını değiştirmez veya bu tasarıda değişiklik yapılmasını teklif etmezse, bütçe kesin olarak kabul edilmiş sayılır.

Avrupa Parlamentosu bu süre içinde bütçeyi değiştirir veya değişiklik yapılmasını teklif ederse, bütçe tasarısı yapılan veya teklif edilen değişikliklerle birlikte Konseye gönderilir.

5. Konsey, bütçe tasarısını Komisyonla ve gerektiğinde diğer ilgili kurumlarla müzakere ettikten sonra, aşağıdaki şartlar dahilinde karar verir:

(a) Konsey, Avrupa Parlamentosu tarafından yapılan değişikliklerin her birini nitelikli çoğunlukla karar alarak değiştirebilir;

(b) değişiklik teklifleriyle ilgili olarak:

- Avrupa Parlamentosu tarafından önerilen bir değişikliğin herhangi bir kurumun toplam giderlerini artırıcı bir etkisinin olmadığı durumlarda, özellikle de önerilen değişikliğin sebep olabileceği gider artışının harcamalarda uygun bir indirim yapılmasını öngören bir veya daha çok değişiklik teklifiyle açık olarak telafi edilebileceği durumlarda, Konsey bu değişiklik teklifini nitelikli çoğunlukla reddedebilir. Bir red kararı alınmaması halinde değişiklik teklifi kabul edilmiş olur.
- Avrupa Parlamentosu tarafından önerilen bir değişiklik bir kurumun toplam giderlerini artırıcı etki yapacaksa, Konsey, bu değişiklik teklifini nitelikli çoğunlukla karar alarak kabul

edebilir. Kabul kararı alınmaması halinde değişiklik önerisi reddedilmiş olur.

- Yukarıdaki iki bentten birinin hükümleri uyarınca, Konseyin bir değişiklik teklifini reddetmesi durumunda, Konsey nitelikli çoğunlukla bütçe tasarısında gösterilen miktarı ya kabul edebilir ya da başka bir miktar tespit edebilir.

Bütçe tasarısı, Konsey tarafından kabul edilen değişiklik tekliflerine esas alınarak değiştirilir.

Konsey, bütçe tasarısının kendisine gönderilmesini takibenden 15 gün içinde, Avrupa Parlamentosu tarafından yapılan değişikliklerin hiç birini değiştirmeyip de onun tarafından yapılan değişiklik tekliflerini benimserse, bütçe kesin olarak kabul edilmiş olur. Konsey, değişikliklerden hiç birini değiştirmediyse ve değişiklik tekliflerinin kabul edildiğini Avrupa Parlamentosuna bildirir.

Konsey, bu süre içinde, Avrupa Parlamentosu tarafından yapılan değişikliklerin bir veya bir çoğunu değiştirir yahut onun tarafından getirilen değişiklik tekliflerini reddeder ya da değiştirirse, bütçe tasarısı değiştirilmiş haliyle tekrar Avrupa Parlamentosuna gönderilir. Konsey, müzakerelerinin sonucunu Avrupa Parlamentosuna bildirir.

6. Değişiklik teklifleriyle ilgili kararlar daha önce kendisine bildirilen Avrupa Parlamentosu, bütçe tasarısının gönderilmesini izleyen 15 gün içinde üye tam sayısının çoğunluğu ve kullanılan oyların beşte üçü ile karar alarak, kendi yaptığı değişiklikler üzerinde Konseyce yapılan değişikliklerde tadilat yapabilir veya Konseyin yaptığı değişiklikleri reddedebilir ve buna göre bütçeyi kabul eder. Bu süre içinde Avrupa Parlamentosu karar vermezse, bütçe kesin olarak kabul edilmiş sayılır.
7. Bu Maddede öngörülen işlemler tamamlandığında, Avrupa Parlamentosu Başkanı bütçenin kesin olarak kabul edildiğini ilan eder.

8. Bununla birlikte, eğer önemli gerekçeler mevcutsa Avrupa Parlamentosu üye tam sayısının çoğunluğu ve kullanılan oyların üçte ikisiyle karar alarak, bütçe tasarısını reddedebilir ve kendisine yeni bir tasarımın sunulmasını isteyebilir.
9. İşbu Antlaşmadan veya bu Antlaşma gereğince alınan kararlardan zorunlu olarak doğan giderler dışındaki giderlerin tamamı için, her yıl, cari yılın aynı mahiyetteki giderleri göz önünde bulundurularak, azami bir artış oranı tespit edilir.

Komisyon, Ekonomik Politika Komitesinin görüşünü aldıktan sonra,

- Topluluk içinde gayri safi milli hasıla hacmindeki değişmeye;
- Üye Devletlerin bütçelerinde meydana gelen ortalama değişikliğe ve;
- bir önceki bütçe yılında hayat pahalılığında meydana gelen değişime göre bu azami oranı belirler.

Azami oran 1 Mayıs'tan önce Topluluğun bütün kurumlarına bildirilir. Topluluk kurumları bu paragrafın dördüncü ve beşinci bentlerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla, bütçe işlemleri süresince bu orana riayet etmek zorundadır.

İşbu Antlaşmadan veya bu Antlaşma gereğince alınan kararlardan zorunlu olarak doğan giderler dışındaki giderler için Konseyce hazırlanan bütçe tasarısında yer alan gerçek artış oranı azami oranın yarısından fazla ise, Avrupa Parlamentosu değişiklik yapma hakkını kullanarak sözü edilen giderlerin toplam miktarını, azami oranın yarısını aşmayacak şekilde artırabilir.

Avrupa Parlamentosu, Konsey veya Komisyon, Toplulukların faaliyetlerinin bu paragrafta öngörülen usule göre belirlenen oranın aşılmasını gerektirdiği kanısına varırsa, nitelikli

çoğunlukla karar alan Konsey ile üye tam sayısının çoğunluğu ve kullanılan oyların beşte üçüyle karar alan Avrupa Parlamentosu arasında varılacak mutabakatla yeni bir oran tespit edilebilir.

10. Her kurum, bu maddeyle kendisine verilen yetkileri, özellikle Toplulukların öz kaynakları ile gelir ve giderlerin denkliği konusunda, işbu Antlaşma hükümlerine ve bu Antlaşma gereğince alınan kararlara uygun olarak kullanır.

Madde 178*

Bütçe döneminin başında bütçe henüz oylanmamışsa harcamalar, bir önceki bütçe yılında her bölüm veya alt bölüm için verilen ödeneklerin on ikide birini aşmaması kaydıyla, 183. Madde uyarınca çıkarılan tüzük hükümlerine göre aylık olarak yapılabilir; ancak bu uygulama ile Komisyonun emrine verilen ödenekler, hazırlanmakta olan bütçe tasarısında öngörülen ödeneklerin on ikide birinden yüksek olamaz.

Konsey, birinci bentte belirlenen diğer şartlara uyulması kaydıyla, on ikide bir oranını aşan harcamalara nitelikli çoğunlukla izin verebilir.

İşbu Antlaşmadan veya bu Antlaşma gereğince alınan kararlardan zorunlu olarak doğan harcamalar dışındaki harcamalarla ilgili olması halinde karar Konseyce derhal Avrupa Parlamentosuna bildirilir; Avrupa Parlamentosu otuz gün içinde, üye tam sayısının çoğunluğu ve kullanılan oyların beşte üçüyle, bu harcamaların birinci paragrafta belirtilen on ikide bir

* Bu Madde, Bazı Mali Hükümleri Değiştiren Antlaşmanın 21. Maddesi ile değiştirilmiştir.

oranını aşan kısmı ile ilgili olarak farklı bir karar alabilir. Konsey kararının bu bölümü Avrupa Parlamentosu kendi kararını alıncaya kadar ertelenir. Yukarıda belirtilen süre içinde Avrupa Parlamentosu Konsey kararından farklı bir karar almazsa, Konseyin kararı kesinleşmiş sayılır.

İkinci ve üçüncü bentlerde sözü edilen kararlarda, bu maddenin uygulanmasını sağlayacak kaynaklara ilişkin gerekli düzenlemeler belirtilir.

Madde 179

Komisyon, 183. Madde uyarınca çıkarılan tüzük hükümlerine uygun olarak, kendi sorumluluğu altında ve tahsis edilen ödeneklerle sınırlı olarak bütçeyi uygular.

Her kurumun kendi harcamalarını yaparken uyacağı ayrıntılı kurallar tüzüklerde belirtilir.

Komisyon, 183. Madde gereğince çıkarılan tüzükte belirlenen sınırlar ve şartlar dahilinde, bütçe içinde ya bölümden bölüme ya da alt bölümden alt bölüme ödenek aktarmaları yapabilir.

Madde 179 a*

Komisyon, bütçenin uygulanmasına ilişkin olarak, bir önceki bütçe yılının hesaplarını her yıl Konseye ve Avrupa

* Bu Madde, Bazı Mali Hükümleri Değiştiren Antlaşmanın 22.Maddesi ile eklenmiştir.

Parlamentosuna sunar. Komisyon ayrıca, Topluluğun aktif ve pasifini gösteren mali bilançosunu da Konseye ve Avrupa Parlamentosuna gönderir.

Madde 180*

1. Bu vesile ile bir Sayıştay kurulur.
2. Sayıştay 12 üyeden oluşur.**
3. Sayıştay üyeleri, kendi ülkelerinde dış denetim kuruluşlarında çalışan veya çalışmış olan, ya da bu işin gerektirdiği özel ehliyete sahip olan ve bağımsızlıkları şüphe götürmeyen kişiler arasından seçilir.
4. Sayıştay üyeleri, Avrupa Parlamentosunun görüşü alındıktan sonra Konsey tarafından, oybirliğiyle altı yıllık bir süre için atanır.

Bununla birlikte, ilk atamalar yapılırken Sayıştay'ın kura ile tespit edilen dört üyesi sadece dört yıllık bir süre için atanır.

Sayıştay üyeleri tekrar atanabilirler.

Sayıştay üyeleri, kendi aralarından üç yıllık bir süre için Sayıştay başkanını seçer. Başkan yeniden seçilebilir.

5. Sayıştay üyeleri görevlerini, Topluluğun genel çıkarları doğrultusunda, tam bir bağımsızlıkla yerine getirirler.

Görevlerinin yerine getirilmesinde hiçbir hükümet ya da

* 2.paragraf hariç bu Madde, Bazı Mali Hükümleri Değiştiren Antlaşmanın 23.Maddesi ile eklenmiştir.

** 2.paragraf ISP/PORT Katılma Senedinin 20.Maddesi ile değiştirilmiştir.

kuruluştan ne talimat isterler, ne de alırlar. Görevleri ile bağdaşmayan her türlü faaliyetten kaçınırlar.

6. Sayıştay üyeleri, görev süreleri boyunca ücretli veya ücretsiz, başka hiçbir mesleki faaliyette bulunamazlar. Göreve başlarken görevlerinin devamı süresince ve görevleri sona erdikten sonra görevlerinin gerektirdiği yükümlülüklerle riayet etmeyi ve özellikle görevleri sona erdikten sonra bazı görev ve menfaatlerin kabulüyle ilgili olarak dürüst ve hassas davranmayı taahhüt ederler.
7. Normal yenilenme ve ölüm dışında, bir Sayıştay üyesinin görevi, istifa ettiği veya 8. paragraf hükümleri gereğince Adalet Divanı tarafından resen görevden ayrılmış sayıldığı zaman sona erer.

Görev süresinin geri kalan kısmı için ilgilinin yerine atama yapılır.

Resen görevden ayrılmış sayılma durumları dışında, Sayıştay üyeleri 8. paragraf hükümleri gereğince yerlerine yeni atama yapıncaya kadar görevlerine devam ederler.

8. Sayıştayın talebi üzerine görevinin gerektirdiği koşulları artık taşımadığı veya sorumluluklarını yerine getiremediği Adalet Divanı tarafından tespit edilmedikçe, bir Sayıştay üyesi görevinden alınamaz ve emeklilik hakkından ya da onun yerine geçen hiç bir tazminattan yoksun bırakılamaz.
9. Konsey, Sayıştay başkan ve üyelerinin çalışma koşullarını ve özellikle maaşlarını, tazminatlarını ve emekli aylıklarını nitelikli çoğunlukla karar alarak tespit eder. Ücret yerine geçen her türlü ödemeyi de aynı çoğunlukla belirler.
10. Avrupa Topluluklarının, Adalet Divanı yargıçlarına uygulanan İmtiyaz ve Dokunulmazlıklara İlişkin Protokol hükümleri Sayıştay üyelerine de uygulanır.

Madde 180 a*

1. Sayıştay, Topluluğun bütün gelir ve gider hesaplarını denetler. Sayıştay aynı şekilde, kuruluş metinlerinde denetimi engelleyen bir hüküm bulunmadıkça, Toplulukça kurulan bütün kurumların gelir ve gider hesaplarını denetler.
2. Sayıştay, bütün gelir ve giderlerin hukuka ve usule uygunluğunu ve mali yönetimin etkin bir şekilde işleyip işlemediğini denetler.

Gelirlerin denetimi, tahakkuk eden gelirlerle Topluluğa fiilen ödenen gelirlerin karşılıklı incelenmesi esasına göre yapılır.

Giderlerin denetimi, taahhüt edilen miktarlar ile fiilen ödenen miktarların karşılıklı incelenmesi esasına göre yapılır.

Bu denetimler, ilgili bütçe yılı hesaplarının kapatılmasından önce yapılabilir.

3. Denetim, belgeler üzerinde ve gerekirse, Topluluğun kurumları nezdinde ve Üye Devletlerde yerinde denetim şeklinde yapılır. Üye Devletlerde kontrol, ulusal mali denetim kuruluşlarıyla veya bu kuruluşların gerekli yetkiye sahip olmamaları halinde yetkili devlet daireleriyle işbirliği halinde yapılır. Bu kuruluş veya daireler, denetime katılmak isterlerse bunu Sayıştay'a bildirirler.

Topluluğun kurumları ve ulusal mali denetim kuruluşları veya bu kuruluşların gerekli yetkiye sahip olmadığı durumlarda yetkili devlet daireleri, görevini yerine getirmesi için gerekli her tür belge veya bilgiyi Sayıştay'a verirler.

* Bu Madde, Bazı Mali Hükümleri Değiştiren Antlaşmanın 24.Maddesi ile eklenmiştir.

4. Sayıştay, her bütçe yılının kapanmasından sonra yıllık bir rapor hazırlar. Bu rapor, Topluğun kurumlarına gönderilir ve bu kurumların Sayıştay'ın gözlemleri hakkındaki cevapları ile birlikte, Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesinde yayınlanır.

Sayıştay ayrıca, istediği zaman belirli konulardaki gözlemlerini açıklayabilir ve Topluluk kurumlarından birinin talebi üzerine görüş bildirebilir.

Sayıştay, yıllık raporlarını veya görüşlerini üyelerinin çoğunluğu ile kabul eder.

Sayıştay, bütçe uygulamasının denetimi ile ilgili yetkilerinin kullanılmasında Avrupa Parlamentosuna ve Konseye yardım eder.

Madde 180 b*

Avrupa Parlamentosu, Konseyin nitelikli çoğunlukla alacağı bir tavsiye kararı üzerine bütçenin uygulanması konusunda Komisyonu ibra eder. Bu amaçla, sırasıyla Konsey ve Avrupa Parlamentosu, 179a Maddesinde belirtilen hesaplarla mali bilanço ve denetime tabi tutulan kurumların Sayıştay'ın gözlemleri hakkındaki cevapları ile birlikte Sayıştay'ın yıllık raporunu inceler.

Madde 181

171. Maddenin 1 ve 2. paragraflarında öngörülen bütçeler ve özel hesap
183. Madde gereğince çıkarılan tüzük hükümlerine göre belirlenen hesap birimi cinsinden düzenlenir.

* Bu Madde, Bazı Mali Hükümleri Değiştiren Antlaşmanın 25.Maddesi ile eklenmiştir.

172. Maddede öngörülen mali katkılar, Üye Devletler tarafından, kendi ulusal para birimleriyle Topluluğun emrine verilir.

Bu katkıların henüz kullanılmamış olan kısmı, Üye Devletlerin hazinelerine veya onlar tarafından gösterilen kuruluşlara yatırılır. Bu bakiyeler, yatırılmış olarak kaldıkları sürece, birinci paragrafta belirtilen hesap birimine göre, yatırıldıkları günkü pariteye tekabül eden değeri korurlar.

Bu bakiyeler, Komisyon ile ilgili Üye Devlet arasında yapılacak anlaşmaların şartlarına uygun olarak yatırım şeklinde kullanılabilir.

Madde 182

1. Komisyon, ilgili Üye Devletlerin yetkili makamlarına haber vermek kaydıyla, bir Üye Devlet parası cinsinden sahip olduğu paraları, belirlenen amaçlarda kullanılmaları için gerekli olduğu ölçüde diğer bir Devletin parasına çevirebilir. Komisyon, ihtiyaç duyduğu para cinsinden nakde veya derhal paraya çevrilebilir değerlere sahip olduğu ölçüde bu tür transferlere başvurmaktan kaçınır.
2. Komisyon, Üye Devletlerin her biriyle, ilgili Üye Devletin göstereceği yetkili makam aracılığıyla ilişki kurar. Mali işlemlerin yürütülmesinde, ilgili Üye Devletin emisyon bankasına ya da bu devletçe uygun görülen diğer bir mali kuruluşa başvurur.
3. Toplulukça üçüncü ülkelerin paralarıyla yapılacak harcamalarla ilgili olarak Komisyon, bütçeler kesin olarak kabul edilmeden önce, değişik paralar cinsinden gerçekleştirilecek gelir ve giderleri gösteren bir programı Konseye sunar.

Bu program, Konseyce nitelikli çoğunlukla onaylanır ve bütçe yılı içinde, aynı usul ile değiştirilebilir.

4. Üye Devletler, 3. paragrafta öngörülen programda yer alan harcamaların yapılması için gerekli üçüncü ülke dövizlerini 172. Maddede belirtilen katılım oranlarına göre, Komisyona vermekle yükümlüdür. Komisyonca toplanan üçüncü ülke dövizleri Üye Devletlere yine aynı katılım oranlarına göre transfer edilir.
5. Komisyon, üçüncü ülkelerden borçlanarak sağladığı dövizleri serbestçe kullanabilir.
6. Konsey, Komisyonun önerisi üzerine, oybirliği ile yukarıdaki paragraflarda öngörülen kambiyo rejiminin Ajans ve Ortak Teşebbüslere kısmen veya tamamen uygulanacağına karar verebileceği gibi, gereğinde bu rejimi söz konusu kuruluşların faaliyetlerinin gereklerine göre uyarlayabilir.

Madde 183*

Konsey, Komisyonun teklifi üzerine, Avrupa Parlamentosuna danıştıktan ve Sayıştay'ın görüşünü aldıktan sonra oybirliği ile;

- (a) özellikle bütçenin hazırlanması ve uygulanması ile hesapların verilmesi ve denetlenmesine ilişkin esasları gösteren Mali Tüzükleri çıkarır;
- (b) Toplulukların, öz kaynak rejiminde öngörülen bütçe gelirlerinin, Komisyonun emrine verilmesiyle ilgili usul ve

* Bu Madde, Bazı Mali Hükümleri Değiştiren Antlaşmanın 26.Madde si ile değiştirilmiştir.

esasları belirler ve gerektiğinde nakit ihtiyaçlarını karşılamak için başvurulacak tedbirleri tespit eder;

(c) ita amirleri ile saymanların sorumluluklarına ve denetimine ilişkin kuralları belirler.

BAŞLIK BEŞ

Genel hükümler

Madde 184

Topluluk tüzel kişiliğe sahiptir.

Madde 185

Topluluk, Üye Devletlerin her birinde, o ülkelerin yasalarınca tüzel kişilere tanınan en geniş haklara sahiptir; özellikle de, taşınır ve taşınmaz mallar edinebilir, devredebilir ve davada taraf olabilir. Topluluk, bu tür hakların kullanımında Komisyon tarafından temsil edilir.

Madde 186

(Bu Madde, Birleşme Antlaşmasının 24. Maddesinin 2. Paragrafı ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının 24. Maddesinin 1. paragrafı:

1. Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunun, Avrupa Ekonomik Topluluğunun ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğunun memurları ve diğer görevlileri, işbu Antlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte, Avrupa Topluluklarının memurları ve diğer görevlileri olur ve bu Toplulukların tek elden yönetimine girerler.

Konsey, Komisyonun önerisi üzerine ve diğer ilgili kuruluşların görüşünü aldıktan sonra nitelikli çoğunlukla Avrupa Toplulukları memurlarının statüsünü ve bu Toplulukla-

rın diğer görevlilerine uygulanacak çalışma koşullarını belirler.]

Madde 187

İşbu Antlaşmanın hükümlerine uygun olarak Konseyce belirlenen sınırlar ve şartlar dahilinde Komisyon, görevlerini yerine getirmesi için gerekli her tür bilgiyi toplayabilir ve her tür incelemeyi yapabilir.

Madde 188

Topluluğun sözleşmelerden doğan sorumluluğu, söz konusu sözleşmeye uygulanan kanuna tabidir.

Sözleşme dışı sorumluluğa ilişkin olarak, Topluluk, kendi kurumlarının veya memurlarının görevlerini yerine getirirken neden oldukları zararları Üye Devletlerin ortak genel hukuk prensiplerine göre gidermekle yükümlüdür.

Görevlilerin Topluluğa karşı kişisel sorumlulukları kendi statülerinde veya onlara uygulanacak Personel Rejiminde yer alan hükümlerle düzenlenir.

Madde 189

Topluluk kurumlarının merkezi, Üye Devlet hükümetlerinin ortak kararı ile belirlenir.

Madde 190

Adalet Divanı iç tüzüğünde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla, Topluluk kurumlarınca kullanılacak dillere ilişkin ilkeler Konsey tarafından oybirliği ile belirlenir.

Madde 191

(Bu Madde, Birleşme Antlaşmasının 28. Maddesinin ikinci paragrafı ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

[Bkz: Birleşme Antlaşmasının 28. Maddesinin birinci paragrafı:

Avrupa Toplulukları, Üye Devletlerin topraklarında İşbu Antlaşmaya ekli Protokolde belirlenen koşullar dahilinde görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan yararlanırlar. Aynı durum Avrupa Yatırım Bankasına da uygulanır.]

Madde 192

Üye Devletler işbu Antlaşmadan veya Topluluk kurumlarının kararlarından doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlamak üzere gerekli bütün genel veya özel tedbirleri alır. Üye Devletler, Topluluğun görevlerini yerine getirmesini kolaylaştırır.

Üye Devletler, işbu Antlaşmanın hedeflerinin gerçekleşmesini tehlikeye düşürecek her tür önlemi almaktan kaçınırlar.

Madde 193

Üye Devletler, işbu Antlaşmanın yorumuna veya uygulanmasına ilişkin bir uyuşmazlığı çözmek için, işbu Antlaşmada öngörülenler dışında herhangi bir çözüm yoluna başvurmamayı taahhüt ederler.

Madde 194

1. Topluluk Kurumlarının ve Komitelerinin üyeleri, Topluluğun memur ve görevlileri veya görevlerinden dolayı ya da Topluluğun kurumları veya tesisleriyle veya Ortak Teşebbüslerle resmi veya özel ilişkilerinden dolayı, bir Üye Devlet veya Topluluğun bir kurumunca konulan hükümler gereğince gizli tutulması zorunlu olay, haber, bilgi, belge veya konular hakkında haberdar olmak veya edilmek durumunda olan diğer bütün kişiler, bu görevleri veya ilişkileri sona erdikten sonra bile onları yetkili olmayan kişilere ve kamuoyuna açıklamaktan kaçınmakla yükümlüdür.

Bu yükümlülüğün her ihlali, her Üye Devlet tarafından esas ve yetki bakımından, Devlet güvenliğine zarar verme veya mesleki sırrın açıklanması olarak görülür. İlgili her Üye Devletin veya Komisyonun talebi üzerine böyle bir ihlalin faili hakkında yargılama yetkisine sahip olan Üye Devlet kovuşturma açar.

2. Her Üye Devlet, işbu Antlaşmanın uygulama kapsamına giren haber, bilgi, belge ve konuların kendi topraklarında gizli tutulmasını öngören ve gizlilik derecelerini düzenleyen bütün hükümleri Komisyona bildirir.

Komisyon bu hükümlerin diğer Üye Devletlere bildirilmesini sağlar.

Her Üye Devlet, korunan sırların mümkün olduğunca tekdüze ve geniş bir şekilde korunmasını sağlayacak bir sistemin aşamalı olarak oluşturulmasını kolaylaştırmak için, her türlü uygun önlemi alır. Komisyon, ilgili Üye Devletlerin görüşünü aldıktan sonra, bu amaçla her türlü tavsiyede bulunabilir.

3. Topluluğun kurumları, bunlara ait tesisler ve ortak teşebbüsler, faaliyette buldukları ülkede güvenlik sistemi kurallarıyla ilgili yürürlükteki hükümleri uygulamakla yükümlüdürler.
4. Topluluğun bir kurumu veya bir Üye Devlet tarafından işbu Antlaşmanın uygulama kapsamına giren bir konuda faaliyet gösteren bir kişiye, aynı kapsamda yer alan ve gizli tutulması gereken olay, haber, belge veya konulara ilişkin bilgi almak üzere verilen her türlü yetki, diğer bütün kurumlar ve Üye Devletler tarafından tanınır.
5. İşbu Madde hükümleri, bir Üye Devlet ile üçüncü bir Devlet ya da uluslararası bir kuruluş arasında yapılan anlaşmalardan kaynaklanan özel hükümlerin uygulanmasını engellemez.

Madde 195

Topluluk kurumları, Ajans ve Ortak Teşebbüsler, işbu Antlaşmanın uygulanmasında, ülkelerin kamu düzeni veya halk sağlığı ile ilgili gerekçelerle getirilmiş kendi yasal düzenlemelerinde, maden filizlerinin, ham maddelerin ve özel fisyon maddelerinin edinilmesi konusunda konulan şartlara uymak zorundadır.

Madde 196

İşbu Antlaşmada aksine hüküm bulunmadıkça, Antlaşmanın uygulanmasında:

- (a) "Kişi" terimi, Üye Devletlerin topraklarında Antlaşmanın ilgili bölümünde belirtilen konularda tamamen veya kısmen faaliyet gösteren her gerçek kişiyi;
- (b) "Teşebbüs" terimi, kamu ya da özel, hukuki statüsü ne olursa olsun, Üye Devlet topraklarında Antlaşmanın ilgili bölümünde belirtilen konularda tamamen veya kısmen faaliyet gösteren her tür teşebbüs veya kurumu ifade eder.

Madde 197

İşbu Antlaşmanın uygulanmasında:

1. "Özel fisyon maddeleri" deyimi plütonyum 239'u, uranyum 233'ü, uranyum 235 ya da 233 ile zenginleştirilmiş uranyumu ve yukarıdaki izotoplardan bir veya birkaçını içeren her madde ile Komisyonun önerisi üzerine Konseyce nitelikli çoğunlukla belirlenecek diğer fisyon maddelerini ifade eder; bununla birlikte "özel fisyon maddeleri" deyimi hammaddeleri kapsamaz.
2. "Uranyum 235 ya da 233 ile zenginleştirilmiş uranyum" deyimi, ya uranyum 235'i, ya uranyum 233'ü, ya da bu iki izotopu da içeren uranyum ve içerdiği iki izotop ile izotop 238 arasındaki orandan yüksek olan uranyumu ifade eder.
3. "Hammaddeler" terimi, doğadaki izotop karışımlarını içeren uranyumu, içindeki uranyum 235 oranı normalden düşük olan uranyumu, toryumu, metal alaşım, kimyasal bileşim veya yukarıda anılan konsantre şeklindeki bütün maddeleri veya Komisyonun önerisi üzerine Konseyce nitelikli çoğunlukla belirlenecek konsantrasyon oranlarında, yukarıda anılan maddelerden birini veya birkaçını içeren diğer her tür maddeyi ifade eder.
4. "Maden filizleri" deyimi, Komisyonun önerisi üzerine Konseyce nitelikli çoğunlukla belirlenecek ortalama konsantrasyon oranlarında olmak üzere, uygun kimyasal ve fiziksel işlemlerin sonucunda yukarıda tanımlanan hammaddeleri elde etmeye imkan veren maddeleri içeren her tür maden filizini ifade eder.

Madde 198

Aksine hüküm bulunmadıkça, işbu Antlaşma hükümleri, Üye Devletlerin Avrupa'daki topraklarına ve bu Devletlerin kaza daireleri içinde bulunan Avrupa dışındaki topraklarına uygulanır.

Bu hükümler aynı şekilde, Avrupa'da bulunan ve dış ilişkilerinde bir Üye Devletin sorumlu olduğu topraklara da uygulanır.

Bununla birlikte, önceki paragraflar:*

(a) İşbu Antlaşma Faroe Adalarına uygulanmaz. Ancak, Danimarka Krallığı Hükümeti en geç 31 Aralık 1975 tarihine kadar İtalya Cumhuriyeti Hükümetine bir deklarasyonla bu Antlaşmanın o Adalara da uygulanacağını bildirme hakkına sahiptir. Bu durumda İtalya Hükümeti bu deklarasyonun birer onaylı örneğini diğer Üye Devlet hükümetlerine gönderecek ve Antlaşma, deklarasyonun verilmesini izleyen ikinci ayın ilk gününden itibaren bu Adalara uygulanacaktır.

İşbu Antlaşma Grönland'a uygulanmaz.**

(b) İşbu Antlaşma Büyük Britanya Birleşik Krallığı ve Kuzey İrlandanın egemenliği altında bulunan, Kıbrıs'taki üs bölgelerine uygulanmaz.

(c) İşbu Antlaşma, Büyük Britanya Birleşik Krallığı ve Kuzey İrlanda ile özel ilişkileri olan ve Avrupa Ekonomik Topluluğunu kuran Antlaşmanın IV numaralı Ek'indeki listede yer almayan denizaşırı ülke ve topraklara uygulanmaz.

(d) İşbu Antlaşma Anglo-Norman Adalarına ve Man Adasına sadece, Avrupa Ekonomik Topluluğuna ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğuna, Yeni Üye Devletlerin Katılmasına İlişkin olarak 22 Ocak 1972'de imzalanan Antlaşmadaki bu Adalarla ilgili düzenlemelerin uygulanmasını sağlamak için gerekli olduğu ölçüde uygulanır.

* (a) altparagrafının ikinci bendi hariç, üçüncü paragrafı DAN/İRL/BK Katılma Senedine ilişkin Konsey Kararının 16.Maddesi ile değişik DAN/İRL/BK Katılma Senedinin 27.Maddesiyle eklenmiştir.

** Bu Bent, Grönland Antlaşmasının 5.Maddesi ile eklenmiştir.

Madde 199

Komisyon, Birleşmiş Milletler Örgütü, buna bağlı uzman kuruluşlar ve Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının (GATT) kurumlarıyla uygun olabilecek bütün ilişkilerin sürdürülmesini sağlamakla yükümlüdür.

Komisyon ayrıca, tüm uluslararası kuruluşlarla da gerekli ilişkileri sürdürür.

Madde 200

Topluluk, Avrupa Konseyi ile uygun olabilecek her tür işbirliğini kurar.

Madde 201

Topluluk, Avrupa Ekonomik İşbirliği Teşkilatı ile ayrıntıları ortak anlaşmayla tespit edilecek sıkı bir işbirliği kurar.

Madde 202

İşbu Antlaşma hükümleri, Belçika ile Lüksemburg arasındaki ve Belçika, Lüksemburg ve Hollanda arasındaki bölgesel birliklerin varlık ve işleyişlerini, bu bölgesel birliklerin amaçlarına işbu Antlaşmanın uygulanmasıyla ulaşamadığı ölçüde etkilemez.

Madde 203

Topluluk amaçlarından birinin gerçekleştirilmesi için Topluluğun girişimde bulunmasının gerekli olduğunun anlaşılması halinde, işbu Antlaşmada gerekli yetkiler verilmemişse, Konsey Komisyonun önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosunun görüşünü aldıktan sonra, oybirliği ile karar alarak gerekli tedbirleri alır.

Madde 204

Her Üye Devletin Hükümeti veya Komisyon, Konseye, işbu Antlaşmada değişiklik yapılmasına yönelik tasarılar sunabilir.

Eğer Konsey, Avrupa Parlamentosunun ve gereğinde Komisyonun görüşünü aldıktan sonra, Üye Devletler Hükümet temsilcilerinin katılacağı bir konferansın toplanmasının gerekli olduğu görüşüne varırsa, Konsey Başkanı, işbu Antlaşmada yapılması gerekli değişiklikleri ortak kararla belirlemek amacıyla söz konusu temsilcileri toplantıya çağırır.

Yapılan değişiklikler, her birinin kendi anayasal kurallarına uygun olarak bütün Üye Devletler tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

Madde 205

Her Avrupa Devleti, Topluluğa üye olmak için başvuruda bulunabilir. Üye olmak isteyen devlet Konseye başvurur. Konsey Komisyonun görüşünü aldıktan sonra oybirliği ile karar verir.

Kabul şartları ve bu kabulün işbu Antlaşmada yapılmasını gerektirdiği uyarlamalar, Üye Devletlerle Aday Devlet arasında yapılacak bir anlaşma ile belirlenir. Bu anlaşma kendi anayasal kurallarına göre onaylanmak üzere bütün Akit Devletlere sunulur.

Madde 206

Topluluk, bir üçüncü Devlet, bir Devletler birliği veya uluslararası bir kuruluş ile, karşılıklı hak ve yükümlülükler, ortak faaliyetler ve özel usuller öngören bir ortaklık kurmak amacıyla anlaşmalar yapabilir.

Bu anlaşmalar, Avrupa Parlamentosunun görüşünü aldıktan sonra, Konsey tarafından oybirliği ile yapılır.

Bu anlaşmaların, işbu Antlaşmada değişiklikler yapılmasını gerektirmesi halinde, söz konusu değişiklikler 204. Maddede öngörülen usule göre önceden yapılır.

Madde 207

İşbu Antlaşmaya, Üye Devletlerin ortak kararıyla eklenecek Protokoller, işbu Antlaşmanın ayrılmaz parçasını oluşturur.

Madde 208

İşbu Antlaşma sınırsız bir süre için yapılmıştır.

BAŞLIK ALTI

Başlangıç dönemiyle ilgili hükümler

Kesim I

Kurumların Oluşturulması

Madde 209

Konsey, işbu Antlaşmanın yürürlüğe girmesini izleyen bir ay içinde toplanır.

Madde 210

Konsey, ilk toplantısını izleyen üç ay içinde Ekonomik ve Sosyal Komiteyi oluşturmak amacıyla gerekli tüm tedbirleri alır.

Madde 211

Asamble* , ilk Konsey toplantısını izleyen iki ay içinde, Konsey Başkanının çağrısı üzerine Başkanlık Divanını seçmek ve iç tüzüğünü hazırlamak üzere toplanır. Başkanlık Divanı seçilene kadar en yaşlı üye Asambleye başkanlık yapar.

Madde 212

Adalet Divanı, üyelerinin atanması ile göreve başlar. Divanın ilk başkanı, üyeleri ile aynı koşullarda üç yıllık bir süre için atanır.

* *EDİTÖR NOTU:*

Tek Avrupa Senedinin 3.Maddesi hükümlerine rağmen ve tarihi nedenlerle "Asamble" terimi "Avrupa Parlamentosu" terimi ile değiştirilmiştir.

Adalet Divanı göreve başlamasını izleyen üç ay içinde iç tüzüğünü hazırlar.

Adalet Divanına ancak bu iç tüzüğün yayınlandığı tarihten itibaren başvurulabilir. Dava açma süreleri ancak bu tarihten itibaren başlar.

Adalet Divan Başkanı, işbu Antlaşma ile kendisine verilen yetkileri atanmasından itibaren kullanmaya başlar.

Madde 213

Komisyon, üyelerinin atanmasıyla göreve başlar ve işbu Antlaşmayla kendisine verilen sorumlulukları yüklenir.

Komisyon göreve başlar başlamaz, Topluluk bünyesinde nükleer endüstrinin genel bir değerlendirmesini yapmak amacıyla gerekli incelemeler yapar ve Üye Devletler, teşebbüsler, işçiler ve tüketicilerle gerekli ilişkileri kurar. Komisyon, altı ay içinde, Avrupa Parlamentosuna bu konuda bir rapor sunar.

Madde 214

1. İlk mali yıl işbu Antlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte başlar ve onu izleyen 31 Aralığa kadar devam eder. Ancak, Antlaşmanın yılın ikinci yarısında yürürlüğe girmesi halinde, bütçe yılı bir sonraki yılın 31 Aralığına kadar devam eder.
2. Birinci mali yıla ilişkin bütçe yapılıncaya kadar Üye Devletler Topluluğa faizsiz avans verirler; bu avanslar devletlerin bütçenin uygulanmasıyla ilgili mali katkılarından düşülür.

3. 212. Maddede öngörülen memurların statüsü ve Topluluğun diğer görevlilerine uygulanacak Personel Rejimi belirleninceye kadar her kurum ihtiyacı olan personeli alır ve bu amaçla sınırlı süreli sözleşmeler yapar.

Her kurum, görevlilere tahsis edilecek kadro sayısı ve dağılımı ile maaşlarına ilişkin sorunları Konseyle birlikte inceler.

Kesim II

Antlaşmanın ilk uygulama hükümleri

Madde 215

1. İşbu Antlaşmanın V numaralı Ekinde yer alan ve Konseyce oybirliği ile farklı bir karar alınmadıkça maliyeti 215 milyon AÖB* hesap birimini aşmayacak bir ilk araştırma ve eğitim programının bu Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihini izleyen beş yıl içinde uygulanır.
2. Bu programın uygulanması için gerekli harcamaların dağılımı, V numaralı Ekte, ana bölümler halinde genel hatlarıyla gösterilmiştir.

Konsey, Komisyonun önerisi üzerine, nitelikli çoğunlukla bu programda değişiklik yapabilir.

Madde 216

Komisyonun, 9. Maddede öngörülen üniversite statüsündeki

* AÖB: Avrupa Ödemeler Birimi (EPU)

eğitim kurumunun işleyişiyle ilgili önerileri, işbu Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihini izleyen bir yıl içinde Konseye gönderilir.

Madde 217

Bilgilerin açıklanması ile ilgili olarak, 24. Maddede öngörülen güvenlik derecelendirmesini düzenleyen güvenliğe ilişkin yasal düzenlemeler, Konsey tarafından, işbu Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihini izleyen altı ay içinde kabul edilir.

Madde 218

Temel standartlar, 31. Madde hükümlerine uygun olarak, işbu Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihini izleyen bir yıl içinde tespit edilir.

Madde 219

Üye Devletler topraklarında, iyon yayıcı radyasyondan kaynaklanan tehlikelere karşı halk ve işçi sağlığının korunmasını sağlamaya yönelik yasa, tüzük ve idari düzenleme hükümleri bu Devletler tarafından, 33. Madde hükümlerine uygun olarak işbu Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihini izleyen üç ay içinde Komisyona bildirilir.

Madde 220

Komisyonun, Ajansın 54. Maddede öngörülen statüsüyle ilgili önerileri, işbu Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihini izleyen üç ay içinde Konseye gönderilir.

K e s i m III

Geçiş dönemine ilişkin hükümler

Madde 221

Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihinden önceki patentlere, bunlarla ilgili geçici koruma belgelerine, kullanım modellerine ve patent ve model taleplerine, 14 ila 23. Madde hükümleri ile 25 ila 28. Madde hükümleri, aşağıdaki şartlar dahilinde uygulanır:

1. 17. Maddenin 2 numaralı paragrafında öngörülen sürenin uygulanmasında, Antlaşmanın yürürlüğe girmesiyle ortaya çıkan yeni durum hak sahibi lehine dikkate alınır.
2. Gizlilik kapsamına girmeyen bir buluşun bildirilmesiyle ilgili olarak, 16. Maddede öngörülen üç ve on sekiz aylık sürelerden birinin ya da her ikisinin Antlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten önce sona ermesi halinde, bu tarihten itibaren altı aylık yeni bir süre işlemeye başlar.

Bu sürelerden biri veya ikisi Antlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte henüz sona ermemişse, normal bitiş tarihinden itibaren altı ay uzatılır.

3. Bu hükümler, yeni sürelerin ya da henüz sona ermemiş sürelerin uzatılmasında uzatmanın başlangıç tarihi olarak 24. Maddede öngörülen güvenlik tüzüğüne yürürlüğe giriş tarihinin kabul edilmesi kaydıyla, gizlilik kapsamına giren bir buluşun 16. Madde ile 25. Maddenin 1 numaralı paragrafı uyarınca bildirilmesi konusuna ilişkin olarak da uygulanır.

Madde 222

Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihi ile Ajansın Komisyonca belirlenen göreve başlama tarihi arasındaki dönem süresince,

maden filizlerinin, hammaddelerin veya özel fisyon maddelerinin tedariki ile ilgili anlaşma ve sözleşmeler Komisyonun önceden onayı alınarak yapılır veya yenilenir.

Komisyon, işbu Antlaşmanın uygulanmasını tehlikeye düşüreceği kanısında olduğu anlaşma ve sözleşmelerin yapılmasını veya yenilenmesini onaylamayı reddetmek zorundadır. Komisyon vereceği onayı, özellikle, bu anlaşma ve sözleşmelere, uygulanmaları sırasında Ajansın katılmasına imkan verecek hükümlerin konulması şartına bağlayabilir.

Madde 223

60. Maddenin istisnası olarak ve daha önce başlanmış inceleme ve çalışmaları dikkate almak bakımından, bir Üye Devletin topraklarında kurulmuş ve işbu Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihini izleyen yedi yıllık bir sürenin bitiminden önce kritik duruma düşebilecek reaktörlerin malzeme ihtiyaçlarının karşılanması, yine aynı tarihi izleyen azami 10 yıllık bir dönem süresince, hem bu Devlet topraklarından çıkan maden filizi ve hammadde kaynaklarını, hem de işbu Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihinden önce akdedilmiş ve 105. Madde hükümlerine uygun olarak Komisyona bildirilmiş ikili bir anlaşmaya konu olmuş hammaddeleri veya özel fisyon maddelerini kapsayabilecek bir öncelikten yararlanır.

Bu öncelik, aynı on yıllık dönem içinde, işbu Antlaşmanın yürürlüğe giriş tarihini izleyen yedi yıllık bir sürenin bitiminden önce, Ortak Teşebbüs niteliğinde olsun ya da olmasın bir Üye Devletin topraklarında faaliyete giren her izotop ayırma fabrikasının malzeme ihtiyaçlarının karşılanması için de geçerlidir.

Ajans, öncelik hakkının uygulanması için gerekli şartların yerine getirildiğinin Komisyona doğrulanmasından sonra gerekli sözleşmeleri yapar.

Nihai hükümler

Madde 224

İşbu Antlaşma, kendi anayasal kurallarına uygun olarak yüksek Akit Taraflarca onaylanır. Onay belgeleri İtalya Cumhuriyeti Hükümetine tevdi edilir.

İşbu Antlaşma, bu formaliteyi en son yerine getirecek Akit Devletin onay belgesini teslim etmesini izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer. Ancak bu onay belgesinin bir ayın ikinci yarısında teslim edilmesi halinde, Antlaşmanın yürürlüğe girişi teslim tarihini izleyen ikinci ayın ilk gününe ertelenir.

Madde 225

Tek nüsha olarak Hollanda'ca, Fransızca, Almanca ve İtalyanca olarak kaleme alınan, dört metni de aynı ölçüde geçerli olan bu Antlaşma, İtalya Cumhuriyeti Hükümeti arşivlerinde muhafaza edilerek birer onaylı sureti Antlaşmaya imza koyan diğer Devletler hükümetlerine gönderilir.

DOĞRULUĞUNU ONAYLAYARAK aşağıda adları yazılı tam yetkili temsilciler işbu Antlaşmayı imzalamışlardır.

Roma'da bin dokuz yüz elli yedi yılının Mart ayının yirmi beşinci günü yapılmıştır.

P.H SPAAK

J.Ch. SNOY ET D'OPPUERS

ADENAUER

HALLSTEIN

PINEAU

M.FAURE

Antonio SEGNI

Gaetano MARTINO

BECH

Lambert SCHAUS

J.LUNS

J.LINTHORST HOMAN